

4

بهره و ئیسلام

سندزیاړ عوسمان

منتدی اقرأ الثقافی

[www.iqra.ahlamontada.com](http://www.iqra.ahlamontada.com)

نارانی

2007

لتحميل أنواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأَ الثَّقَافِي)

پرای دانلود کتابهای مختلف مراجعه: (منتدی اقرا الثقافی)

بۆ دا به زاندهنی جوهرها کتیب: سهردهانی: (مُنْتَدَى إِقْرَأَ الثَّقَافِي)

[www.iqra.ahlamontada.com](http://www.iqra.ahlamontada.com)



[www.iqra.ahlamontada.com](http://www.iqra.ahlamontada.com)

ئىكئىب ( كوردى , عربى , فارسى )



زنجیره‌ی بهره‌و ئیسلام

— ٤ —

## ئارامی

ئەندازیار عوسمان

١٤٢٨ ک — ٢٠٠٧ ز



\* ناوی پهراو : ئارامی

\* ناوی زنجیره : بهره و ئیسلام - ع

\* نووسهر : عوسمان محمد رهشید

\* تایپ : بههره محهمه دحه سهن

\* دیزاینی بهرگ : ئومید محمد قهره داغی

\* تیراژ : ۲۰۰۰ دانه

\* ژماره ی سپاردن : ۸۴۵ ی سالی ۲۰۰۶ ی وهزاره تی روشنبیری پیدراوه

مافی له چاپدانه وهی ئهم بهرهمه پارێزراوه بو

ناوهندی راگه یانندی ئارا

[Ara.m@hotmail.com](mailto:Ara.m@hotmail.com)

۰۵۳۲۱۳۴۶۶۹ . ۰۷۳۰۱۰۶۹۵۸۹ — ۰۷۷۰۳۵۸۷۱۰۰

## بسم الله الرحمن الرحيم

### يېشەكى

سوپاس و ستايش بۇ خۇاى پەرۋەردگارى جىهان و درود و  
سەلامىش لە سەر گىيانى سەردارى يېغەمبەران و ياروياۋەران ..

((اللهم لك الحمد كما ينبغي لجلال وجهك وعظيم سلطانك))..

خۇاىە سوپاسوستايش ھەر بۇ تۆيە لە سەر نىعمەتى ئيمان و  
ئىسلامەتى، لە سەر نىعمەتى بانگخۋازى ..

خۇاىە ھاۋكارمان بە بتوانىن پەيامە پىرۋزەكەى تۆ  
بەباشترىن شىۋە بگەيەنن، لەم سەردەمەدا كەمۇسۇلمانان بەگشتى  
غافل و دەست كورت و، نەيارانىشىيان وريادەولەمەندو، بەمليارات  
دۆلار خەرج دەكەن لە پېئناو دژايەتى ئاينەكەى تۇدا ..

خۇاىە .. خۆت ئاگادارى كە ھەرچى وتارو بەرنامەى پادىۋو  
تەلەفېزۇن و نوسىنمان ھەيە لەبەر پەزنامەندى تۆيە و زۆر خەممانە  
كەنىەتمان بۇ تۆ بىت .. بەفەزل و كەرەمى خۆت ئەم تواناو ھەولە  
كەمە ۋەرگەرە لىمان و بىكەرە مايەى بەھارى دل و پتەوى ئيمان و  
ھاتنى زياتر بەرەو ئىسلام ..

خۇاىە گيان ئىمە بەم نابووتى ۋەيچ لەبارەنەبوويەى  
خۇمانەۋە ئەمانەۋى شۋىن پىي يېغەمبەران و بانگخۋازانى بۆتۆ  
سولخاو ھەلگىرىن، ناۋبەناو سەرسەم دەدەين، پىگەرەكان زۆرن و  
كەسى زۆر بەھىممەتى ئەۋى كۆل نەداۋ سارد نەبىتەۋەۋ پزگارى  
بىت .. خۇاىە دلمان بەھاۋكارى و پشتگىرى تۇخۇشە، بەرەحمى

خۆت پىشتمان بگره ، مه گهر خۆت نهت فەرمووہ : ﴿اللّٰهُ وَايَ الدِّينِ  
 آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ البقرة/ ۲۵۷ ﴿إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ  
 الَّذِينَ آمَنُوا﴾ الحج/ ۳۸ ﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ﴾ السلاو/ ۲۱  
 خوايه ئىمه ھەر لەسەرەتاوہ زانیومانە کەتۆ کارى بەکۆمەلت  
 پىخۆشە بۆيە تواناکانمان لەگەل کۆمەلێک موسلماندا گونجاندووہ  
 تاخزمەتێکى باشتەر بەئاینەکەت بکەين، خوايه ئو ھەولەمان  
 لیوەرگرە و کەم وکوپیمان بۆ پپۆشە.. چونکە پامان گەياندووہ  
 (ئىمه نالێين بى عەبيین، بەلکو دەلێين: خوايه سەترى عیوبمان  
 بکە) ..

خوايه.. ئىمه ئەگەر زۆر باشیش نەبين ئەمانەوى لەخەلکى  
 تر باشتەر بين و پەروانەى دەورى چرای ئاینەکەت بين.  
 خوايه.. ئەگەر ئىمه ئەھل نەبين بۆرەحمەتى تۆ، خۆرەحمەتى  
 تۆ ھەموو شتێکى گرتۆتەوہو ئىمەش شتێکین لەو شتانەى کە  
 بەدیھینەرینیت، ھەرۆک فەرمووتە (وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ)  
 ۱۵۶/ الاعراف .. (رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ  
 تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ) غافر/ ۷.

خوايه بەرەحم ومیھرەبانى خۆت پەرەحمان پى بکە و  
 بەبانگخوازى بمان ژيەنەو بەنانگخوازیش بمانرێنەو لەگەل  
 پەسولى نازداریشدا ھەشرمان بکە. آمین ..

خوینەرانی بەرێز ئیوہش بفەرموون لەگەل بەرگی چوارەمى  
 (بەرەو ئىسلام ) کە تەواوکارى بەرگەکانى ترەو بەکۆمەلێ باس و  
 خواسى ئیمانیهوہ دیتە خزمەتتان، لە دواعای خیر بیبەشمان  
 مەکەن ..

### فیتنه و تاقیکردنه وه :

ئین القیم که بانگخواریکی خواناسی خاوه نهموونه دهلیت:  
(وكم من مغرور بستر الله عليه ، مفتون بثناء الجاهل عليه، مُلبس عليه بقضاء الله حوائجه، وهو عند الله ملعون ولايشعر )

واته: چندها کهس هیه لهخوی بایی بووه بهوهی کهخوا  
گوناههکانی پرده پوش کردوه، تووشی فیتنه بووه به شیعو  
شانامه وپیاههلدانی نهفامهکان بوی، کارهکانی لیشیواوه و، خوی  
بهباش دهزانی بهوهی که خوا پیویستییهکانی بو جی بهجی  
دهکات، لهپرستیش دا ئه کهسه لای خوا مهلعونه و بهخوی  
نهزانیوه ..

ئالیروه پیویسته لهسه رهیهکهمان که به خوماندا  
بچینهوه بهشیعو شانامهی کهس نهخهلهتین چونکه نهوان  
پووکهشمان دهبینن وخومان چاکتر دل و دهرهون و ناخی خوومان  
دهناسین، ناشکراشه شیعو شانامهی خهک هیچ سوودی نیه و  
خوای گهوره سهیری سهرو سیمما و جهستهی مروقه ناکات بهلکو  
سهیری دل و کردوههکانی مروقه دهکات ههروهک ههزرت (ﷺ)  
دهفرمویت: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ وَلَا إِلَى أَجْسَامِكُمْ وَلَكِنْ  
يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ﴾

ناشکراشه کهخوا ناگای لهخیانهتی چاوی مروقه و نهزانی  
چی له سنگیا شاردوتهوه﴿يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي  
الصُّدُورُ﴾ غافر/۱۹، ﴿يَعْلَمُ السِّرَّ وَالْخَفَى﴾ طه/۷،



واته : خوا له نهیڼی و نهیڼی نهیڼی تریش ښاگاداره !!  
 کهسی وا ههیه نهوڼده پاستگوڼیه و بهدوای پاستگوڼی دا  
 دهگه پیت : تا له لای خوا ناوی به پاستگو تو مار ده کریت ، هی واش  
 ههیه نهوڼده درو دهکات و بهدوای درودا دهگه پیت تالای خوا  
 به دروژن ناوی تو مار ده کریت ..

### سهره نری بوون و کهوتنه خواره وه :

کهسی واههیه له دینداری دا دامه زراونیه و خوشی نازانی  
 خه ریکی چی یه ! نه گهر جاده که ی پان بوو ، هه موو شت به دلی نه و  
 بوو نه و لافی دینداری لیده دات و ، نه گهر تووشی نارپه حه تی و  
 به لآو موسیبه ت و شه هوات و شوبوهات بوو خوی پی ناگیری  
 به سهره ده که ویتنه خواره وه ، هه روه که سی که له سهر به ردیکی  
 موله قی قهراخی چیا یه یه که خواپه رستی بکات ، نه گهر تووشی  
 خیرو خوشی بوو دامه زراو بیت و نه گهر تووشی ناخوشی و  
 فیتنه یه کش بوو به سهره بکه ویتنه خواره وه ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ  
 اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ  
 عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ﴾ الحج / ١١  
 پیاو باشیک ده لیت : دلتان باوه که نیسفنچ نه بیت ، نه گهر  
 تووشی شوبوهات و گومانیک بوو هه لی مژی ، به لکو دلتان باوه که  
 شوشه بیت که نه که هه نه و شوبوهات نامژی به لکو پی پاک  
 و پوون ده بیتنه وه ..

دل که پیی ده و تریت (قلب) له (تقلب) و گوږین و ژیره و ژور  
 بوونه وه هاتووه ، فیتنه و به لآو موسیبه ت کاری تیده کات ، بویه

## ئارامى

حهزرهت (ﷺ) دوعاى دهکرد كه خوا دللى دامهزراو بكات لهسهر  
ئيمان وئىسلامهتى ((اللهم يامقلب القلوب ثبت قلوبنا على  
دينك)) ..

ئهگەر ئه و پيغه مبهري مهعصوم بيته وابلي ئه ي من وتوى  
داماوى گيرخواردو و به دهست ههوا و ئارهزوو شهيتانه وه ئه بى بلين  
چى و چهنده بهكول و دل بپاريينه وه بهتاييهت له م سهرده مه دا  
كه له هه موو لايه كه وه به لاو موسييهت و فيتنه ئه باريت!

ئهم سهرده مه سهرده مى داخوراني ئيمان، چهنده پيويسته  
پاريژگارى له ئىسلام و ئيمان كه مان بكهين و دلمان چاكتر و باشت  
بكهين، مهگەر پرگار بوون به چاكي دلمان نيه ((يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ  
وَلَا بَنُونَ\* إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ)) الشعراء/ ۸۸-۸۹ .

### چهنده جوړبكي فيتنه

۲\_ **فيتنه ي نافرهت**، كه ده بيته مايه ي وروژاندنى لايه نى  
زايه ندى و مروؤ له پى لانه دات و تووشى هه له ي دهكات، ههزرهت  
(ﷺ) ده فهرمويت (ما تركت فتنة اضر على الرجال من النساء) / مسلم

۲\_ **فيتنه ي دونيا**، بريق و باق و خووشى دنيا فيتنه يه و مروؤ  
له خشته ده بات و به ره و پى ي هه رام و كوكر دنه وهى هه رامى ده بات  
و به جوړيك سهرقالي دهكات خواى له بير ده باته وه، بويه ههزرهت  
ص دوعاى دهکرد كه خواله فيتنه ي دنيا بپاريژى (اعوذ بك من فتنة  
الدنيا ...) به ئيمهش ده فهرمويت: (فأتقوا الدنيا واتقوا النساء) ..

۳\_ **فيتنه ي منال و سامان**: (يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَرْوَاجِكُمْ  
وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا وَتَغْفَرُوا فَإِنَّ اللَّهَ

غَفُورٌ رَّحِيمٌ \* إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ  
\* فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِّأَنْفُسِكُمْ  
وَمَنْ يُوقِ شَحْنَ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦-١٧﴾ التَّغَابُنُ/ ١٦-١٧.

واته: (ئەي ئەوانەي باوەڕتان هێناوە هەندیک لە هاوسەرانتان  
و منالانتان دوژمنتان، جا ئێوەش وریابن خۆتان بپاریزن لێیان،  
جائەگەر چاپۆشیان لێبکەن و لێیان ببورن ئەو چاک بزانن کەخوا  
لێخۆشبوو و میهره بانه .. دنیایان کەمال و سامان و پۆله کانتان  
فیتنە و تاقیکردنەوهن بۆتان، خۆی گەوره پاداشتی گەورەى داناوە  
بۆ ئەوانەى کە لە فیتنە و تاقیکردنەوه دا سەرکەوتوو دەبن ..)

کەواتە هەتا دەتوانن پارێزکارو خواناس بن، گوێڕایەڵ  
و فەرمانبەردار بن، خێر و چاکەش بکەن، ئەوانە هەمووی بۆخۆتان  
چاکە، جائەوهی خۆی بپاریزی لە چروکی و رزیدی نەفسی خۆی،  
ئانەوانە هەرخۆیان سەرفراز .. پارە و مال فیتنەیه بۆیه حەزەرت  
(ﷺ) دەفەرموێت ﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْغَنَى﴾ هەر  
چەند نەبوونیش هەر فیتنەیه ﴿وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْفَقْرِ﴾ ..

#### ٤ \_ فیتنەى ئازارى دوژمنان :

﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةً  
النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ  
أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ﴾ العنكبوت/ ١٠

واته: هەندیک لەخەڵکی هەن کە دەڵێن : باوەڕمان بەخوا  
هێناوە. جا کاتێک یەکیک لەوانە لە پێناوی خوا دا تووشی ئازارو  
ناخۆشی کرا بەرگە ناگریت و ئارامی نیە و وا دەزانیت سزاو

ئەشكەنجەي خەلكى دەك سزاي خوا وایه ، واتە واز لە دین دینیت ،  
ئینجا ئەگەر پەرورەدگارت سەرکەوتنیکى بەخشی ، دوو پەرورەکان  
بەگەرمی دەلین: خوئیمەش بى گومان لەگەڵتان بووین و هاوکاران  
بووین ، (بۆئەوێ بچنە پیشەوێ غەنیمەتیان دەست بکەوێت) ،  
مەگەر خوا خۆی نازانیت چى لەدلى هەموو خەلکى جیهاندا هەیه؟!  
﴿وَلْيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلْيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ﴾ العنکبوت/ ١١ (سویند  
بیت خوا ئاگادارە بەوانەى باوەریان هیناوە ، هەرودەها بەوانەش  
کە دوو پوون و راست ناکەن) ..

بڕوادار دەبیت چاک بزانی کە دورژمنان کۆل نادەن و واز  
ناھێنن لە ئازاردانی خواناسان ، چارەش تەنها دامەزراوی و ئارام  
گرتنە ﴿لَتُبْلَوْنَ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا  
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذًى كَثِيراً وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا  
فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ آل عمران/ ١٨٦ .

واتە : سویند بیت بیگومان تاقى دەکرینەوێ لەمال و دارایی  
و نەفسى خوشتاندا ، هەرودەها سویند بیت لەوانەى پەرەیان بۆ  
هاتووێ لەپیش خوێتندا و لەوانە کە موشریکن ئازاریکی زۆر  
دەبێستن ، جا ئەگەر ئارام بگرن و پارێزکار بن ، بەراستی ئەوێ لە  
کارە پەسەند و گەورەکانە ..

ئەم ئەزىت و ئازاردانە دەگاتە کوشتن ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ  
الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ  
وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ  
الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يَقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنْ اسْتَطَاعُوا﴾

البقرة/ ۲۱۷، واتە: بەردەوام دژتان دەجەنگن ھەتا لەدین وەرتانگێڕن ئەگەر بۆیان بکړیت . جائەوہی لە دین وەرگەریت کارەکانی پوچەل دەبیتهوہ وبمریت بەکافری دەمری و دۆزەخ جییهتی ﴿وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ قُتِلَ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ البقرة/ ۲۱۷..

### ئوساگترین چەك :

جاران فیرعون چەکی سیحری بەکار دەھێنا بۆ دەستەمۆکردنی خەڵک ولەخشتە بردن و ترساندنیان ، قورئان دەفەرمویت ﴿قَالُوا لَرَجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ﴾ الاعراف/ ۱۱۱

حاشیەو دارودەستەکە ی فیرعون پێیان وت : جاری وازی لیبھێنە لەگەڵ براکەیداوچەند پیاویک بنێرە لەشارەکەدا تاھەموو جادووگەران کۆبکەنەوہ ﴿يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ﴾ ھەرچی جادووگەری زانا ھەبە بیانھێنن بۆت .. بەئێ لەپۆژی دیاری کراودا خەڵکی کۆکرانەوہ وشارەزاترین جادووگەر ھات ، ویستیان خەڵکی بترسێنن و بیان تۆقێنن بۆیە جادوویەکی زۆر گەورەیان کرد ﴿فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ﴾ الاعراف/ ۱۱۶..

سەرەنجام خوای گەورە موسای سەرخست بەسەریان و جادووگەیان بەتال کردوہ و عەساکی موسا بەئەمری خوا بوو بەماریککی گەورە کە ھەمووشتەکانی ئەوانی قووت دا، ئەوانیش کەمامۆستاو سەرمەشێن لەجادوودا زانیان کە ئەوہی موسا جادوو نیە و موعجیزەبە بۆیە موسلمانبوون و بێباکانە پووبەپووی

فیرعون بوونەوہ و تەحەدايان کرد و وتیان: باکمان نیه لەکوشتن  
وہەلواسین و ئیمە پروامان بە خوای تاک و تەنہای بەدیھینەری  
بوونەوہر ھیناوە و ئومیدەوارین لیمان خوشبیت .. ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ  
مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ، فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ  
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ، فَعُلِبُوا هُنَاكَ وَانْقَلَبُوا سَاغِرِينَ، وَأَلْقَى السَّحَرَةُ  
سَاجِدِينَ، قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ، رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ﴾  
الاعراف/۱۱۷-۱۲۲.

### پاڤەیاندن چەکی سەردەمە :

دوژمنانی ئیسلام ھەر لەکۆنەوہ زانیویانە کە پاڤەیاندن  
گەورەترین چەکە بۆ پووبەپووبوونەوہی موسلمانان ولەخشتە  
بردنیان، کاتی خوێشاعیریک بەقەدەرکەنالیکی ئاسمانی دەوری  
ھەبوو، بۆیە ئەوان زمانی شاعیرانیان خستبوو کارو(حەسان)یش  
بەرپەچی ئەدانەوہ و ھەلی وەشانبوون ..

جاریکیان شاعیریک بەناوی (اعشی) لەیەمەنەوہ ھات  
موسلمان ببیت، ھەرئەوہندە کافران پێیان زانی چوئە لای و پێیان  
وت: تۆ نازانی ئەگەر موسلمان بیت ، پێی مەی خواردنەوہت  
ئێدەگرن، ئەویش وتی: مەی خواردنەوہ شتیکی خراپە و مرووف  
ئەقلی لەدەست دەدات ..

وتیان: باشە ئەو نازانی پێی زیناکردن و پابواردن ئێ  
دەگرن ؟! وتی: من پیرم و کارم بەو شتانە نەماوە  
کەزانیان بەوانە ناگەرێتەوہ، وتیان ئەلێی چی سەد و شترت  
بەدەینی و بگەرێتەوہ، کابرا ئەوہندە (عرض) ھەکە گەورە بوو پازی

بوو، وشتره كانيان دايه و گه پايه وه بهرو يه مهن ، كه نزيك يه مهن بووه وه له وشترى كانيان كه وته خواره وه و به كافرى مرد و خيرى له ماله كه ي نه دى ..

به راستى سهيره .. سهه وشتر يانى به زمانى نه مېرؤ سهه (مۆنيكا) كه كه م كهس هه يه خۆى له بهرده مدا بگريّت .. باشه شاعيريك نه وه نده گرينگ بووه نه وه نده ي بدهنى تابگه ريته وه؟! دياره باش تى گه يشتوون و چاك دهزانن كه نه وه جوړي كه له راگه ياندن و زور كاريگه رى ده بيت ..

ئه مهش ته سديقى قورئانه كه ده فهرمويت كافران مال و سامانيان كه بهنگى جهرگيانه سهرفى ده كن له پيناو دور خستنه وهى خه لكى له دينى خوا، ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصْنَعُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ﴾ الانفال / ۳۶

ههروه ها كافره كان گه ران به دواى كه سيكدا كه دهم وزمانى خوش بيت وهه قايت خوان بيت ، تا به باس و هه قايت هه كانى خه لكى بولاى خۆى راكيشى وله جهزرت به كنه وه، بو ئه مهش كه سينيكان دوزيه وه له (طائف) به ناوى (نضر كورى حارث) كه گه شتى كردبوو بو ولاتى فارس و پۆم وهه قايت و سه رگوزه شته ي زورى نه زانى، قه ناعه تيان پيكردو ( استيراد) ياز كرد بو دزايه تى جهزرت، له سه ره تادا وهك هه موو شتيكى تازه پيلانه كه يان سه رى گرت و بووه هه قايت جوانى خه لكى و ده يووت: هه قايت هه كانى من خوشترن يان هى (محمد)، به مهش

كەسانى ساويلكە و نەقام ماۋەيەك خەلەتان و دواتر پاستىيەكان بۇ  
خەلكى دەرگەوت و دەۋرى نەما، بەلام ئەۋەندە ئازارى خەزەتى دا  
كەدواتر فەرمىنى دا ئەگەر دەستى بە قولفى كەعبەشەۋە بىت ئەبى  
بكوژى!

### پاگەياندىن لە زەمانى عەۋلەمەدا :

لەم زەمانى عەۋلەمەيەدا ھېچ شتېك نىيە كارىگەر بىت بە  
ھىندەي ھۆكارەكانى پاگەياندىن، پۇژنامەو گۇقارو تەلەفزيۇن و  
پادىۋو ئىنتەرنېت و كەنالە فەزايىيەكان ...  
ئەمىندارى گىشتى نەتەۋە يەكگرتوۋەكان پاىگەياندىن كە  
( ۋەكالەتى دەنگوباسى تەلەفزيۇنى سى ئىن ئىن ئەندامى ژمارە  
شەشە لە مەجلىسى ئەمەن دا ) .

ئىستىقا بە ئاسانى ئەتۋانى ئەۋەي دەتەۋىت بىگەيەنى بە  
ملىۋنەھا كەس لەپىنى بەرىدى ئەلەكترونيەۋە، يان لەپىنى چاۋى  
كامېرايەكى بچوكەۋە دەتۋانى بە دەنگ و پەنگ ھەرچىت دەۋىت  
بىگەيەنى بە ملىۋنەھا كەس لەسەرتاسەرى جىھاندا ..

جاران دەيان وت: خەلكى لەسەر ئاينى پاشاكانيانن، بەلام  
ئەمەۋ دىنيا گۇرۇدراۋە خەلكى لەسەر ئاينى پاگەياندىن، لەبەر  
ئەۋەشە پاشاۋ دەسەلاتداران سوورن لەسەر دەستگرتن بەسەر  
ھۆكارەكانى پاگەياندىن دا ..

سەرۋك ۋەزىرانى ئىسرائىلى پىشۋو (شەمعون پىرىز) باسى  
دەسەلاتى پاگەياندىن دەكات و دەلىت (ئىمە ناتۋانن و لاتانى  
عەرەبى بگۇرىن، ئەۋەي دەتۋانېت بىيانگۇرېت ئەۋ صحن ە



بىچكۈلەيەيەكە دايدەنن بۇ ۋەرگرتنى كەنالە ئاسمانىەكان ( ..  
 ھەروەھا دەئىت: (تواناكانى راگەياندىن زياترە لە تواناكانى سوپا،  
 بۇيە ناتوانرئ پىشتگوى بخرئ، بلاؤكردنهوى تاكە پووداويك  
 لەرپى تەلەفرىۋنەۋە رەنگە ھەلەيەكى گەورە بنىتەۋە و كارىگەريكى  
 دەبىت لەسەر دوژمن كە بە جەنگىكى گەورە رەنگە نەتوانى  
 ئەۋەندە ئازارى بدەيت) ..

بۇ نمونە شەھىد كردنى محمد دورە لەپەنا باوكيا لەلەين  
 سەربازە جوولەكەكانەۋە بلاؤبوونەۋە لە كەنالەكانى راگەياندىنا  
 پوزەردىيەكى بۇ جوولەكە دروست كرد كەنەيدەزانى چۈن لىي  
 دەرچىت ..

جوولەكە راگەياندىنى ھەر لەكۈنەۋە بەكارھىناۋە بۇ ھىنانەدى  
 مەرامەكانى بۇ نمونە :

۱- لەسەدەيەك لەمەۋبەردا ھىرشىكى گەورە رەگەياندىنى  
 كرده سەر سولتان عەبدول ھەمىدوبەسولتانى سوور ناويان  
 دەبردو، بەدەۋلەتى عوسمانىشىيان دەۋت پياۋە نەخۇشەكە و  
 سەرەنجام پاش چەند سالىك لە پىلان گىپران خەلافەتى ئىسلاميان  
 پووخاند ..

۲- لەسالى ۱۹۸۱ دا پۇژنامەى صنداي تايم لەزمانى  
 پۇژنامەنووسى جوولەكەى ئەمريكى سارە ئىھرمانەۋە بلاۋى  
 كردهۋە كەدەزگاي فشارى جوولەكە (ئىبىك) لەرپى ھۇكارەكانى  
 راگەياندىنەۋە تۋانى راى خەلكى ئەمريكاو توۋرەييان لە بىست و

چوار سەعات دا بگۆپن، لەپاش ئەوەی كە ئیسرائیل نەووەیەكەى عێراقى بۆردومان كرد .. گۆقارى المجتمع .

٢- ئیستاش بەتەمان كەنالیكى سێكسى بەزمانى عەرەبى بۆ ولاتە عەرەبیەكان دابمەزرینن و بەناسانى لە ھەموو شوینیكەو ھەرگیریت ، تابەمەش لاوان سەرگەرمى فەسادو خراپە بین و نەچن بەرو ئیمان و ئیسلامەتى و رابوونی ئیسلامى .

جوولەكە تەنھا لە ئیسلام دەترسن و بە دیویكى بەنجكرای دەزانن و دەترسن بە ناگا بیتهو، كاتێك كارتەر لە ھەلبژاردندا سەرکەوت، رابینی جوولەكە پێى وت: بەراستى دیوێكەى ئیسلام خەریكە جوولەجول بكات.. نیکسوونی سەرۆكى ئەمریکاش وتی: ئیمە ھەولێ دواخستنی ھوشیاربوونەوێ دیوێزمەى ئیسلام دەدەین !! (المجتمع ٢٠/١٢/٢٠٠٦)

### جوولەكەكانى كەنەدا :

ژمارەى جوولەكە ئیستا لەكەنەدا نزیکەى (٢٦٠)ھەزار كەسە و،پیش پەنجا سال كەپەنگە ژمارەیان چەند ھەزارێك بوویت ، كۆنگرێسیكى جوولەكەیان بۆ خۆیان دامەزراند بۆ ئەوێ چەترێك بێت بۆ كۆكردنەوێ جوولەكەكان و پارێزگارى كردنى بەرژوونەكانیان، ھەر لەزووھو ھەرزەوھە گەریگەیان داو ھەبەواری ھاگەیان، بۆیە ئیستا ھەژمارە كەمەیانەو ھە (٦٠٪) ى پۆرنامەو گۆقارەكان ولە ٣٠٪ ى كەنالەكانى تەلەفیزیۆن بەدەست ئەوانەو ھە بەكارى دینن بۆ دژایەتى ئیسلام و پەرپاگەندە بۆ خۆیان ..

## ئارامى

پۇرئانامە (ناشيونال پۇست) لە (۵۰٪) ى ھى مىليۇنەرى جوولەكەى توندرەو (ئىسرائىل ئىسار) ە ونيوہكەى تريشى ھى كابرايەكى كەنەدى بەرەگەز جوولەكەيە كەناوى (كورنيل بلانك) ە و لەئىنگلترە دەژى ..

موسلمانانىش لەكەنەدا ئىستا (۵۰۰) ھەزار كەس دەبن ، لەچاو جوولەكەدا زۆر درەنگتر كۆنگرىسى ئىسلاميان دروستكرد و ھىچ پۇلىكى ئەوتۇشيان نيە لەپاگەياندن دا .. بەلام ھىوا وايە لەگەل رابوونى ئىسلامى سەرتاسەرى جىھاندا ئەوانىش بكەونە خۇيان. بەتايبەت كەوا چاوپروان دەكرىت تاسالى (۲۰۱۰) زۆر زيادبەكن.. ئىستا (۲۵۰) قوتابخانەى ئىسلاميان ھەيەو پەنگە بتوانن زياتر كاريگەرلەسەر كۆمەلگا دروستبەكن وبانگى ئىسلامى بەدن بەگوئى كەنەدىيەكان دا .. (ئەنتەرنىت ) ..

### دەستگرتنى جوولەكە بەسەر راگەياندا :

شەبەكەى تەلەفیزیونی (سى ئىن ئىن ،ئەى بى سى، سى بى ئىس، ئىن بى سى) كە ۹۵٪ ى دەنگوباسى جىھانى لەوانەوہ بلاؤدەبىتەوہ ،بەدەست جوولەكەوہیە .

سى دەزگای پۇرئانامەى كاريگەريش لە ئەمريكادا بەدەست جوولەكەوہیە ،ەك دەزگای نیویورك تايمز كە سىوشەش پۇرئانامە و دوانزە گوڤار دەردەكات وسى دەزگای چاپکردنیشى ھەيە . ھەرەھا ئەم دەزگایە ھ والى پۇرئانە ئەدات بە پىنچ سەد پۇرئانامە .

پۇرئاننامەى وى سترىت جۇرنال كە سىياسىيەكان وخواهن  
كۇمپانىياكان و خەلكانىكى زۇر دەيخويننەوہ نرىكەى دوو مليونى  
پۇرئانە ليدەردەچىت و بەدەست جوولەكەوہىە .

زۇر گوڧارى گرىنگ وەك (تايم )كە ھەفتانە نرىكەى چوار  
مليونى ليدەردەچىت و(نيوزويك ) كە ۲,۳ مليونى ليچاپ دەكرىت  
بەھەمان شىوہ بەدەست جوولەكەوہىە ..

چەندەھا دەزگاي بلاوكردنەوہى گەورەش بە دەستيانەوہىە وەك  
دەزگاي تايم بۇكس و دەزگاي راندم ھاوس .. (گوڧارى المجمع  
۲۶ / ۱۱ / ۲۰۰۶ ) .

### لەموعجزەكانى قورئان و فەرموودە

۱\_خوای پەرورەدگار دەفەرمویت: ﴿مَا أَشْهَدُكُمْ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ  
وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مَتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا﴾ كهف: ۸۱.  
واتە: وەنەبىت من لەكاتى دروستكردى ئاسمانەكان و زەويدا  
ئەوانم ئامادەكرديت و ئاگاداربووين لەدروستكردى ئاسمانەكان  
وزەوى و دروستبوونى خوڧشان، بەراستى من ھەرگىز ئەوانەى  
خەلك گومراڧەكەن نەمكردووە بەيارمەتيدەرى خۇم وپشتم پى  
نەبەستوون . تەنھا ئەم ئايەتە بەسە كە بەلگەبىت لە سەرئەوہى  
قورئان لەخواوہىە ئەگىنا كى لە دنياڧا باسى دروستكردى  
ئاسمانەكان وزەوى و مرۇڧى كردووە و، چ كەسىك ئىشى  
بەوباسەيە، ئەمە باس و بابەتتەكە كە كارى مرۇڧ نىە .. ئنجا  
مەبەستىشى ئەوہىە كەدروست كرىنى ئاسمانەكان و زەوى و

دروستکردنى مَرُوقَ لَه كَاتِيْكَدا بُووه كَه زانستَه كَه لای خَوايه و هەر خَوَى دَه زانَى چى كَر دُووه و چَوْنى كَر دُووه، بُوْيه نَبِىْ هەر نَه و هه وَاَلْمَان بَدَاتَى و هه رَقَسَه و تَارَى نَه وِيش رَاسْتَه لَه بَارَه يَه وه ..

بِه لَام نَه وهى سَهيره لَه نايَه تِيكى تَر دَا هَانْمَان دَه دَات كَه بَغِه پَرِيْن بَه زَه وِيدا و دِيرَاسَات و لِيْكَوْلِيْنَه وه بَكِه يَنْ تَا بَزَانِيْن چَوْن بُوونه وهر و ژِيَان دَه سَتى پِيْكَر دُووه ، كَه نَه مِيْش وَهك نَه و نايَه تَه يِيْشَو نَه گَه رَه خَواوه نَه بِيْت مَرُوقَ چَوْن دَه تَوَانِيْت شَتى وَا بِلِيْت ؟!

﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخُلُقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ العنكبوت/ ۲۰ ..

واته: نَهى يِيْغَه مَبَهَر (ﷺ) پِيْيان بِلَى: بَغِه پَرِيْن بَه زَه وِيدا، تَه مَاشَا بَكَه و سَه رَنج بَدَه چَوْن نَه و زَاتَه دروست كَرَاوانى بَه دِيْهِيْناوه: لَه وه و دَواش هەر خَوا سَه رَه لَه نَوَى دروست يَان دَه كَاتَه وه (بَه شِيْوَازى تَر) . بَه رَاسْتى خَوا دَه سَه لَاتى بَه سَه رَه هَه مَووش تِيْكَدا هَه يَه .. هَه وَا لَه زَانَسْتى يَه كَان دَه لِيْن: زَانَايان دَه يَان سَالَه خَه رِيْكى گَه رَان و دِيرَاسَات و لِيْكَوْلِيْنَه وهى بَه رَدَه وَا م دَه كَه و بَه مِلْيُونَه ها دُولَارِيَان خَه رَج كَر دُووه تَا بَزَان چَوْن بُوونه وهر بَه دِيْها تَووه ..

پَانزَه مِلْيَار سَال لَه مَه و بَه ر چَوْن گَه رَدِيْكى بِيْكَوْتَايى لَه چَرِيْدا تَه قِيْوه تَه وه خَواي گَه و رَه پِيْى فَه ر مَووه: بَبَه (كَن) ، بُووه بَه بُوونه وهر (فَكَان) ! زَانَايان تَوَانِيْوِيَانَه گَه رَدِيْله بَه ش بَكَه بُو يَه ك لَه سَه ر مِلْيَارِيْكى مِلْلِيْمَه تَرِيْكَ بَه خَيْرايِيْه كَه دَه گَاتَه يَه ك لَه سَه ر مِلْيَارِيْكى چَر كَه يَه ك، كَه نَه مَه ش نَه مَن و نَه تَو تِيْى نَاگَه يَنْ كَه چَوْن وَا يَه ؟!

لەنزىك شارى جنىف لە سويسرا لەژىر زەويدا تونىلىك ھەيە  
 كە درىژىيەكەى (٢٧) كم، ئامىرى زۆر زۆر پىشكەوتوى تىايە كە  
 گەردىلە بەخىرايىيەكى زۆر زۆر دەدات بەيەكا، كە بەمەش وزەيەك  
 دروست دەيىت و وزەش دەيىت بەماددە، كە ئەمەش يەكەم جارە  
 بگەنە ئەوھى ووزە بگەن بەماددە.. واتە ئەو وزەيەى كە  
 بەخىرايىيەك دەپوات عەقل تەصەورى ناكات دەيىت بەماددە!  
 كە ئەمەش تەفسىرى سەرەتاي دروستبونى بوونەوەر دەكات، پاش  
 تەقینەوہ گەورەكە لەماوہيەكى زۆر كورت دا كەيەك لەسەر ھەزار  
 مليۆن مليۆنى چركەيەكە ؟!

ئەم بىكەيە كە نۆزدە دەولەتى ئەوروپى تىايدا بەشدارە  
 لەسالى (١٩٥٢) ھوہ وناوى زانستى دەزگاكەش (سىرن) ە  
 كە كورتكراوھى فەرەنسى (المجلس الأوروبي لأبحاث النووية) يە..  
 كە لەمانگى شەشى (٢٠٠٦) دا كرىدانەوہ بۆ خەلكى.. شايەنى  
 باسە لە سالى (١٩٩٨) دا پىيان دا مندا لان سەيرى بگەن و وىنەى  
 بوونەوەر بكيشن بەخەيالى خويان لەسەرەتاي دروست بوونىدا..

زانايان دەيانەويىت بزانن ھەروەك لەكاتى تەقینەوہكەدا لەوى  
 بووبن كەچۆن ئەو تەقینەوہ گەورەيە بووہ ؟! كەبەرەستى ئەوہش  
 داواى قورئانە لەزانايان و گەورەترىن بەلگەشە لەسەر پراستىتى  
 قورئان.. (پوژنامەى شرق الأوسط للندنية).. و

(www.٢٠at.com)

٢ - لەسەرەتاي سالى (٢٠٠٦) دا زانايان بەھوى (سوپەر  
 كۆمپيووتەر) ھوہ توانيان وىنەى سى دوورى (ثلاثية الأبعاد) ى

بونەۋەر بېكىش ، ئەۋەى سەرسۈپھىنەر بوو بىنيان كە ھەسارەكان  
(المجرات ) ھەروا لەبوونەۋەردا دابەش نەبوون، بەلكو ئەلئى لەسەر  
دەزۋون و دەزۋوھكانىش بەگرى بەيەكەۋە بەستراون وبەمەش  
ئەلئى چنراون ! واتە چىنىنكى (كەۋنى)ھەيە ! پاش دىراساتى زۆر  
و ليكۆلئىنەۋەى تازە دەرکەوت كە ئەمە لەسەدا سەد ئەۋەيەكە  
قورئان ناۋى دەبات بە (حُبْكَ)و سويندى پىدەخوات ﴿وَالسَّمَاءُ ذَاتِ  
الْحُبْكَ﴾الذاريات/۷، بەتايبەت كە زانايانى زمان وقسەى موفەسىرىن  
جەخت دەكەنەسەر ئەۋەى وشەى (الْحُبْكَ) ئامارەيە بو چىنىنكى  
چاك وپتەو .. لەتەفسىرى (طبرى) دا ھاتوۋە :

(عِكْرَمَه)دەلئت: (الم تر الى النساء اذا نسج الثوب فاجاد  
نسجه ، يقال منه حبك الثوب يحبك حبكاً ، اي اجاد نسجه) .  
ابن الاعرابى دەلئت: ( كل شيء احكمته واحسنت عمله فقد  
احتبكته ) ، لە تەفسىرى ابن كثر دا ھاتوۋە كە (حسن البصري)  
دەلئ: (ذات الحُبْكَ واتە : حُبكت بالنجوم )

زانايانى زمانى غەرەبىش ۋەك (ابن منظور) لەمۇعجەمەكەى  
(لسان العرب) ۋە لە (معجم القاموس المحيط ) ىش داھاتوۋە كە  
وشەى حُبْكَ، مەبەست چىنە بەچاكى وبەقايمى ھەرۋەكو چىنى  
جل وبەرگ .

بەلئ زانايان بويان دەرکەوت كەھەسارەكان ژمارەيان  
نزىكەى سەد مىليار ۋە ھەر ھەسارەيەكيش سەدان مىليار ئەستىرەى  
تيايە، زانايان ويستيان بزائن ويئەى بوونەۋەر كە لە دەرۋە  
سەيرى بكرئت چۆنە. ھەموو ئەو داتايانەى كەپيويست بوون

خىستىيانە كۆمپىيوتەرى سوپەرەوۋ گەيشتەنە ئەو ئەنجامەي كە دابەش بوونيان ھەر ئەلنى قوماشىكە و چنراوۋ ..

سوپەر كۆمپىيوتەرىش ئەو كۆمپىيوتەرەيە لەسالى (۲۰۰۰) دا دروست كرا، كەخىرايى لە حساب كردندا زياترە لە (۱۲) تريليۇن كىردارى حسابى لەيەك چىركەدا و، ئەم جىھازەش كىشەكەي (سەد تەن) ە و كارەبايەكى دەوئىت بۇ ئىش كردن كە (۱,۲ مىگاواط) ەو قەبارەكەشى بەھىندەي دوو يارىگاي تىنس كردن دەيىت و (ذاكرە) كەشى قەبارەكەي (۶) مىليار (بايت) ە . بەرپۆەبەرى كۆمپانىيە (Ibm) كە دروستى كردوۋە دەلئىت: ئەوۋى ئەم كۆمپىيوتەرە دەيكات لەيەك چىركەدا ، مەۋقە بەحاسىبە بە دەمليۇن سال ناتوانئىت بىكات ..

### گەۋرەترىن كىردارى حساب كردن :

زانايانى ئەلمانىا و بەرىتانيا و ئەمىرىكا و كەنەدا دە ھەزار مليۇن زانىاريان خستە ئەو كۆمپىيوتەرە مەزنەو، كە لەبارەي نىزىكەي (۲۰) مليۇن ھەسارەوۋ بوو، جىبەجى كردنى كارەكەو رىكخستىنى زانىارىەكان وكىشانى ويىنەي بوونەوۋر و دابەش بوونى ھەسارەكان (۲۸) رۆژى خاياند .

پروفىسۆر كارلۇس فرىنك لە زانكۆي ( درھام ) لە بەرىتانيا كە بەرپۆەبەرى ئەم بەرنامەيەيە دەلئىت: ( ئەوۋ گەۋرەترىن ئىشە تائىست كىردىتەمان، لەوانەشە گەۋرەترىن بىت لە) الفىزياء الحاسوبىيە(دا، ئىستا ئىمە بۆيەكەم جار نوسخەيەكى (طبق



(الاصل)ى بوونەوەرمان لەبەردەستايە: كە لەبوونەوەرى راستەقىنە دەچیت ) ..

ئەوەى كەدۆزىويانەتەوە لەداوى جالجالۆكە دەچیت و زانايان پيى دەلّين (النسيج الكونى) .. دەرکەوت كەهەر تالّيكى ئەو چىننە بە ھەزاران ھەسارەى لەسەر ريز بوو و زۆر چاك وقايم چنراوہ .. ئەم زاناىە دەلّيت (ئەم كۆمەلە ھەسارانە زۆر دەدرەوشينەوەو زۆربەتوندوتۆلى ريزكراون و دانراون و چنراون) . چەمكى (النسيج الكونى) چەمكىكى تازەيەو، زانايان كاتى بەكارىيان ھينا كە بينيان ھەسارەكان ريز دەبن لەسەر تالى بارىكى (كەونى) ، كەئەلّين تالى بارىك لەچاو قياساتى (كەونى) دا، ئەگەر ئەستىرەيەك لەفەزادا چەند چركەيەكى پووناكى دريژ بيبّيتەو، ئەو (خيطى كەونى) ملياران سالى پووناكى دريژ دەبنەو. ئەگەر (خيطى كونى) بچوك بكەينەو تاتيرەكەى ببى بەيەك ملليمەتر ئەوا دريژيەكەى سەدان مەتر دەييت ! كەواتە لەمەوەيە كەدەلّين تالى بارىكە، وەزۆرقايمەوبەھيژى (كونى) پاكيشراون و توندكراون .. ديارە ئەم تالانەش كەئەم (كون) بوونەوەرەى پيچنراو زۆرگرنگە بۆيە پەرورەدگار سويندى پيّدەخوات . زانايان دەستەواژەى قورئان بەكاردينن كەئەويش وشەى ئينگليزى (weave) ە كە ماناى (حبك)ە لەعەرەبى دا ..

رەنگە ھەندى بلّين عيلم لەگۆران و بەرەوپيش چوونى بەردەوامدايە و قورئان نەگۆرە، چۆن دەييت تەفسىرى قورئان بەوہەكەين، لە وەلام دا دەلّين: ھەندى مەسەلەى زانستى كە بينراو

هەقىقەتى دەركەوت ئىتر گومانى تيا نامىنى، ئەو تا زاناي بەناوبانگ دىكتور (بول مىلر) جەخت دەكاته سەر ئەو پىگايەى كە ئەستىرەكان لەسەرى دەپۇن و لەسەرى كۆدەبنەو (تەسارە) دروست بكەن، ئىنجا باسى تال (خىوط = filament) وگىرى (عقد = nodes) وتۆپ (نسىج = web) دەكات كە ئەوانەش ھەمووى لەماناي (حبك) دا يەكەدەگرەنەو ..

ئەم زانا فەلەكىيە جەخت دەكاته سەر ئەوئەى كە ئەو چىنە وئەو تۆپەى بىنىو و دەلئىت ( ئىمە بەپاستى گومانان نىە لەوئەدا كە بۆ يەكەم جارە ئەو تاللى كەونى (خىط كونى) يە دەبىنىن لەبوونەوئەدا ) .

ئەمەش بەلگەيە لەسەر ئەوئەى كەئەم قورئانە خوا ناردوويەتى و بەعيلم وزانستى خوى دايبەزانوئە ﴿قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ الفرقان/ ٦ بەپاستى موفەسىرەكان و زانايانى زمانى عەرەبىش دەلئىن (حبك) يانى (اجاد نسج الثوب) .. پىگەى (موسوعة الاعجاز العلمي في القرآن والسنة) ( www.55a.net ) .

٣- قورئانى پىرۆز لەبارەى پۆژوئە دەفەرموئىت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ البقرة / ١٨٢ ..

ئەگەر ئەم قورئانە لەخواوئە نەبىت، ھەزەرەت (ﷺ) چووزانىت كە لەسەر گەلانى پىشتىرش فەرزكراو، تەنھا ئەم ئايەتە گەرەتەين بەلگەيە كەقورئان لەخواوئە، ئەو تا ئىستا لەئەنجامى وەرگىرانى

پەپراوى زاناو نووسەرە كۆنەكانەو، دەرگەوتووه كەحوكەماي ئىغرىق لەپىش ھەزاران سالتوھە باسى سوودی پۆژوويان کردووھ لەو دەستخەتە كۆنانەدا كەئىستا لەمۆزەخانە كانى جیھاندان .. ھەرەھا پزىشكەكان لەكۆنەوھ ئامۆژگارى نەخۆشەكانیان کردووھ كە بەپۆژوو بن، وەك ( سوقرات و ئەفلاتون و ئەرستو و جالینوس)، ئەمانە جەختیان کردۆتە سەر ئەوھى كە پۆژوو چارەسەریكى سروشتىيە بۆ نەخۆشیەكان ..

دكتورىكى پەناوبانگىش كە بیانییە و موسلمانیش نیە. بەپۆژوو نەخۆش چارەسەر دەكات و دەلیت ( پۆژوو بریتیە لە: كىشىكى كەمتر، پىستیكى جوانتر، نەمانى ژەر، كەم بوونەوھى نازار و ئىلتیھابات، زیاد بوونی تەركیز كردن، ھەست كردن بەوھى كە كارىكى گرنگت کردووھ بۆ چاكدنى تەندروستیت ) ئەمەش قورئان لەم ئایەتەدا ئامارەى پىدەكات ﴿وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ البقرة/ ۱۸۴ .. ( www.55a.net ) .

دیراسەییكى ولاتی نەرویج ئاشكرای كرد كە پۆژوو چارەسەریكى باشە بۆ ئىلتیھابى جومگەكان بەمەرجى چوار ھەفتە بخایەنیت! ئەمەش ھەر ھەمان ئەو ماوھەییە كە ئىسلام دایناوھ .. ھەرەھا لەلیكۆلینەوھەكدا كە لەسەر دەھزار نەخۆش كرا لەولاتە بیانیەكان دەرگەوت كەپۆژوو باشە بۆ:

فشارى بەرزى خوین .

نەخۆشى شەكرە .

نەخۆشیەكانى كۆنەندامى ھەناسەدان .

نەخۇشەكانى دىل و پەق بونى بۆرىە خوئىنەكان .

نەخۇشەكانى جگەر .

نەخۇشەكانى پىست ( ئەكزىما و حەساسىيەت ) .

خۇپاراستن لە بەردى گورچىلە .

نەخۇشى شىرپەنجە .

ئەمەبىجگە لەوھى كە چەكى ژمارە يەكە لە ( طب وقائى ) دا ..

حەزەت ( ﷺ ) ئامازە بەچەكى پۆژوو دەكات كە مەزۇ

دەتوانى خۇى بپارىزىت و دەفەرموئىت ( الصومُ جُنَّةٌ ) ، لە موعجەمى

مختار الصحاح دا دەلى ( الجُنَّة: هو السلاح الذي يستتر به

المرء ) .. بەلى .. پۆژوو ئەو چەكەيە كە نابىنرىت و كارى خۇى

لەناوھەى مەزۇقا دەكات و دەپپارىزىت لە ھىرشى مىكروپ و

قايرۇسات، كە ئەم دەستەواژەيەش بەراستى موعجىزەيە حەزەت

بەكارى ھىناوھ .

٤ \_ قورئانى پىرۆز داوا لەدايكان دەكات شىرى خۇيان بەدن

بە مندالەكانيان، ئاشكرايە كە شىردانى سىرووشتى زۆرۆر بە

سودە بۇ چاك پىگەيشتنى منال و دروستبىونى بەرگى تەواو

لەلەشىدا، ماوھى شىردانەكەش قورئان ديارى دەكات بەدووسال

ئەگەر دايكىك بىھەى شىرى تەواو بدات بە منالەكەى ، ھەرەك

دەفەرموئىت: ﴿وَالْوَالِدَاتُ يُرْضَعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ

يَتِمَّ الرُّضَاعَةَ﴾ البقرة ٢٣. لەنايەتەكەدا فەرمان دەدات بەدايكان

كەدووسالى تەواو شىر بەدن ، ئەگەر بىانەوئى شىرى تەواو بەدن ..

ئەمەش موعجىزەيەكى گەرەيە ئەگىنا كى چوارە سەدە  
 لەمەوبەر توانىۋىيەتى باسى ماۋەى شىردانى تەۋاۋو چاك بىكات  
 كەمىندال تىيىدا لەشى بەرگرى تەۋاۋ پەيدا دەكات، ئەۋەتا لەم  
 دۋايىيەدا پاش ھەزاران لىكۆلىنەۋە و خەرج كىردى مىۋنەھا دۆلار  
 پىكخراۋى تەندروستى جىھانى لەكۆنفرانسىكىدا بەناۋى  
 (complementary feeding) . لەسالى (۲۰۰۱) دا گەيشتە  
 ئەۋ ئەنجامى كەدۋوسالى يەكەمى تەمەنى مىندال ماۋەيەكى زۆر  
 گرنگە كەتتىدا بىناي گەشەى خۆى دەكات و شىرخواردنى مىنالىش  
 لەم ماۋەيەدا زۆر گرنگە و ھىچ خواردنىك نىيە بىتۋانى جىگىلى ئەۋ  
 شىرە بىگىرەتەۋە .. لىكۆلىنەۋەكانىش ئەۋەيان سەلماندۋە كەدايك  
 كاتىك دۋوسال شىردەدات بەمىندالەكەى دۋور دەبىت لەمەترسى  
 شىر پەنجەى ھىلكەدان ، بەپىژەى يەك لەسەر سى...

ھەرۋەھا لىكۆلىنەۋەكان كە لە ۲۰ دەۋلەت دا كراۋە دەريان  
 خىستۋە كە ئەۋ داىكەى شىر دەدات بەمىندالەكەى كەمتر تۋوشى  
 شىرپەنجەى مەمك دەبىت و داىكىش دەپارىزى لەشىرپەنجەى  
 پەحم .. ھەرۋەھا شىردان يارمەتى داىك دەدات كەقەلەۋ نەبىت و  
 ئىنجا ۋەك (مىسكن) ۋايەۋ يارمەتى داىك ۋەمىنالىش دەدات لەسەر  
 ھىۋرۋونەۋەۋە خەۋتن .. ئەمە بىجگە لەۋەى شىردانى سىروشتى  
 لەبارەى ئابۋورىيەۋە زۆر گرنگە ، ئەۋەتا لە ئەمىرىكا (۳۶۰۰)  
 مىۋن دۆلار بۇ شىرى مىنال سالانە خەرج دەكرى، ئەگەر شىرى  
 داىك بدىت بەمىنال ئەۋبەرپارەيە دەگەرپەتەۋە [www.55a.net](http://www.55a.net)

۵\_ قورئانى پىرۆز ئاوى سەر زەوى پۆلین دەكات بەئاوى  
 پاکی دَلْوَپینراوی بى تامى پاکەرەوہ کہئاوى بارانہ و وشەى  
 (طهۇرا) ى بۇ بەکار دەھینیت ، کہ چەند سەدەيەك لەمەوبەر  
 کہژینگە خاوينتربوو ئاوى باراناوپاكتربوو ، قورئان بۇ ئەم جوړى  
 يەكەمەدەفەرمويّت ﴿وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا﴾ الفرقان/ ۴۸ ..  
 ئاشکرايەپزىشکەکان ئاوى(مقطر)بەکاردەھینن بۇ پاکردنەوہى  
 برين و شتى تر .. بەلام دوايى کہدەچیتە ناو زەويەوہ کانزا و  
 غازاتى تيا دەتويتەوہ تام پەيدا دەكات و قورئان وەك جوړى دووہم  
 بە(عذابا فراتا) ئاوى دەبات و دەفەرمويّت ﴿وَأَسْقَيْنَاكُم مَّاءً فُرَاتًا﴾  
 المرسلات/ ۲۷ .(فرات ) مانای (الماء المستساق المذاق ) ئەو ئاوهى  
 کہتامەكەى خوښە و مروۋە حەز بەخواردنەوہى دەكات ..  
 ھەرەوہا دەفەرمويّت : ﴿وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذَبٌ فُرَاتٌ  
 سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ﴾ فاطر/ ۱۲ ، واتە : پووبارو دەريا وەكو  
 يەك نين ، يەكيكيان ئاوى سازگارو خوښ. ئەوى تريان زۆر  
 سویرە .. ( لەزمانى عەرەبيدا کہ دەلى (بحران) ليڤەدا بەئاوى  
 گەرەكەوہ کہ دەريايە بچوكەكەش ناو دەبات کہ پووبارە ) ..  
 ئنجا ليڤەدا بۇ دەرياكە نافەرمويّ خويى تيايە (ملح) ، بەلكو  
 دەفەرمويّ خويى زۆرە(ملح اجاج) ، چونكە لەئاوى پووباريش دا  
 بړىكى كەم خوي ھەيە کہ ھەستى پيناكړيت ، بەلام لەدەريا دا زۆر  
 زۆرە تاوەكو ئاوى دەرياكان بۆگەن نەكەن و مروۋە بتوانى لەسەر  
 زەوى بژى ..

چەندە تەعبىراتى قورئان وردە ، ديارە كەئەمەش موعجىزەيە  
ئەگىنا كەسىكى نەخوئىندەوارى چوارە سەدە لەمەو بەر چى داوہ  
لەم پۆلەن كەردنە ئاوا بەوردى، ئەمەش كەھاتووە لەقورئاندا بەتەنها  
بەسە كە بەلگەيىت لەسەر پاستى قورئان(هەمان سەرچاوە ..

٦\_ ھەزەرەت(ﷺ) لەژيانى پەر خىرو بەرەكەتيدا گىرنگى زۆرى  
داوہ بەدەم ودان پاكردەنەو بەسيواك و زۆر فەرموودەش لەبارەيەوہ  
ھەيە كەدەفەرمويت: ( السواك مطهرة للفم مرضاة للرب ) .

سيواك دەم ودان پاكردەكاتومايەي پەرزەمەندى پەروەردگارە ،  
يان دەفەرمويت (اكثرت عليكم في السواك) واتە: زۆر جەختەم  
كردۆتە سەر سيواك كەبەكارى بەئەن .

باشە ئەگەر ئەم ئاينە پايەبەرزە نەبيت، كەسىكى  
نەخوئىندەوارى چوارە سەدە كارى چىيە بەگىرنگى سيواك كە  
مايەي پەرزەمەندى خوايە؟ بەتاييەت كە لەم سەدانەي دواييدا  
گىرنگى سيواك دەرەكەوت لە ئەنجامى پيشكەوتنى زانست و  
ليكوئىنەوہ و تاقىكردنەوہي زۆرەوہ .. گوڤارى (ئەلمانىي پۆژەلەت)  
لەژمارەي چواري سالى (١٩٦١ز) دا وتارىكى زاناي بەناوبانگ  
( روادارت ) ي بلۆ كردەوہ كە بەپۆەبەري پەيمانگاي جراثيم بوو  
لەزانكۆي روستوك ، كە تيايدا دەلييت: لەبارەي سيواكەوہ كە  
عەرەبەكان وەك فلجەي دان بەكاريان ھيئاوہ لەپەراوى ئەو  
گەشتيارانەي كەچونەتە نيوەدوورگەي عەرەب خوئندەمەوہ ، ئەو  
گەشتيارانە بەگالەتە پىكردنەوہ وەك نمونەيەكى دواكەتوويى ئەو  
گەلانە باسى سيواك كەردنيان كەردبوو، كە چۆن ئەمە لەسەدەي

بيستدا دەگونجىت، بەلام من بىرم كردهو، وتم: كى دەلىت  
 حەقىقەتتىكى زانستى لەپشت ئەم مەسەلەيەو نيه؟ يەكسەر دەستم  
 كرد بە ليكۆلىنەو و تاقىكردەو لەسەر سيواك ، دارى سيواكهەم  
 ھاپى و تەرم كرد بە ئاو ئنجا خستە سەر كىلگەيەكى جراثىم  
 لەتاقىگەدا، بۆم دەرگەوت كە دەورى (پەنسلين) دەبينىت ..

پزىشكىكى تىرىش بەناوى (دكتور فرىد فىستى) دەلىت:  
 ھەوت سالىە من تەنھا سيواك بەكار دىنم بۆ دەم ودانم .

بەراستى ئەمە موعجىزەيە ئەگىنا ھەزەرە ئەمەى لەكوى  
 ھىنا، بۆچى بەردەوام سيواكى دەكرد بۆ نوپژەكان و كاتى  
 دەھاتەو مالىەو، تەنانت لە دوا ساتەكانى تەمەنىدا وپىش ئەوہى  
 چاولىك بنى سيواكى كرد ئنجا گيانى پىروزی سپارد..  
 ( www.ooa.net )



موسولمانىيەنى بەردەوام

۱\_ بانگىخاۋى بەرازىلى ئەنطوان:

لە سالى ۱۹۷۱ لەدايك بوو و خەلكى ويلايەتى (ساوپالو) يە لەبەرازىل ،بەمنالى لەقوتابخانەى كاسۇلىكى دەيخويند و باوكى حەزى دەكرد بېتتە قەشە، كەچى كەچوۋە زانكۆ ، بەھۆى ئەوھى كە لەو كاتەدا ماركسىيەت بەزانكۆكاندا بلأودەبوۋە بوو ماركسى و، بوو ئەندامىكى چالاك لەحيزبى شىوعى بەرازىلىدا و خۆى بە پالېشت و ھەق سىنى چىنى چەوساۋە دەزانى .

ئەنطوان بلأوكراۋەى زۆرى ماركس ولينىن و ستالينى بە خويندنگاكاندا بلأودەكردەو و لەبەر چالاكى زۆرى بوو بەسەرۋكى بەشى پۇشنىيرى و زمان حالى حيزبى شىوعى لە دوو دواناۋەندى گەرە و ھەمىشە دەيووت:دلمان كە سوورە ، ماناى ئەوھىە مەۋقە بەفېترەت شىوعىيە!<sup>۱۲</sup>

لەكۆتايى ھەشتاكانداكەحيزبى شىوعى بەرازىلى(باولوفىرىرى) كاندىد كرد بۇسەرۋك كۆمارى، ئەنطوان لەبەرئەوھى كە بېروايەكى پتەۋى ھەبوو بەماركسىيەت، ئەركىكى زۆرى گرتە ئەستۆى خۆى بۇ ھەلمەتى ھەلئېزاردەكە .

ئەنطوان دەلېت ( لەگەل ھاۋەلېكمدا گويمان لە گۇرانىەكانى (عبدالحمىم، أم كلثوم) دەگرت ، بۇ ئەوھى لىيان تېبگەم بېرىارمدا فېرى زمانى عەرەبى بىم و، داوام لەھاۋەلەكەشم كرد كە ھاوكارىم بكات ، ئەۋىش بىردىمى بۇ مزگەوتىكى شارى (تاوبتە )، ئىمامى

مزگەوت كە زۆر بەشەخسىيەت بوو ناوى ( محمد حسان عجاج )بوو،  
 پىشوازى لىنكردين، لەوئەو ناسىم و سەردانم كرد تافىرى عەرەبى  
 بىم .. لەم كەش وەهوايەدا كەوتەمە ھەنسەنگاندنى مەسىحىيەت و  
 ماركسىيەت وئىسلام، تا بەقەناعەتەوئە ئىسلام ھەلپژارد كە زۆر  
 ئاسانەوكەى بتەوئەت دەتوانى لەخوای خۆت بپارپىتەوئە و  
 پىويستت بەقەشەو كاهىن نىيە تا لەبەردەميا دان بەھەلەكانتدا  
 بنىيت ، قورئان دەفەرموئە ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ  
 أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَان فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ  
 يَرْشُدُونَ﴾ البقرة/۱۸۶

بەئى بەقەناعەتەوئە شاىەتمانم ھىناو بەشدارىم كرد لە  
 خولكى زانستە شەرعیەكاندا كە ولاتى سعودیە كردبویەوئە لە  
 بەرازیل، پاشان چووم بو زانكوى ئىسلامى لەمەدینە تا بەچاكى  
 لەئىسلام شارەزابىم، ھەشت سال لە ولاتى سعودیە مامەوئە و  
 پاشان گەرامەوئە بەپرازیل بو بانگەوازكردن بو ئاینى بەرزى پىروزی  
 ئىسلام .. كەوتەمە وتاردان لەقوتابخانە وزانكو و مزگەوتەكان،  
 تەنانت لەپەرستگای جوولەكەو گاوریەكانیش قسەم دەكردو، لە  
 یانى ماسونىەكانیش چەند جار وتارم داو ، ئەمەش بەھوى ئەو  
 ئازادى ییروباوئەرى كەلەياسای بەرازیلدا ھەیە...

شایانى باسە ئەنطوان پاش موسلمانبوونى ناوى خوئى  
 گۆپى بو(انطوان علي الأشقر) ولەسەر توپى ئىنتەرنەتیش  
 ھەولكى زۆردەداتبوئەلاوكردەوئە ئىسلام..

( www.55a.net )

۲\_ گەرانە دەوى عەمر خالىد :

خوای گەورە (الشکور) ۵، واتە ئاگای لە کارو کردەوه کانه و  
لە سەر کارو کردەوه ی چاکیش سوپاست دەکات ، ھەمیشە لە گەل  
ئەم سیفەتەیدا لە قورئاندا سیفەتی (علیم) یش ھاتوو ، (وكان الله  
شاکراً علیماً) تا بپروادار دُنیا بێت ھەر کاریک بکات خوا  
ئاگاداریتی و بەزایە ناچیت ...

بۆ نمونە : تۆ دەچیتە ژووری باوکتەو، باوکت نوستوو  
و لە سەر نووکی پی دەپۆیت بەئەسپایی و بەبی دەنگ تا خەبەری  
نەبێتەو و ئیزعاجی نەکەیت، دیارە ئەو بەم کارەت نازانی تا  
سوپاست بکات ..

دەچیت بۆ لای نەخۆشیک خەوتوو، حەزدەکەیت کەدوایی  
ھەستا پیی بلین کە تۆ سەردانت کردووە !

ئەمە بۆ ھەموو کەس وایە، تەنھا خوای زانای بە دەسەلات  
نەبێت کەھیچی لەم بوونەو ھەردا ئی ون نابێت و چاودێر و ئاگادارە  
بە ھەموو شتیکی ئەم بوونەو ھەرە ورد بێت یان درشت !

خوای گەورە ھانمان دەدات چاکەکاریین ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا  
ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾  
الحج/ ۷۷ کەواتە عیبادەتەکان و چاکەخوازی و چاکەکاری مایە  
سەرفرازی یە ..

کاتی خۆی لە مەککە، عوسمانی کوپی تەلحە، بازرگانێکی  
سەرکەوتوو بوو ، کەسیکی ناودارو دەولەمەند بوو، بەلام دژایەتی  
ئێسلامی دەکرد، تاکاتی ھیجرەت ھات و ئوم سەلەمە کە سوکارەکی

نەيانەشت لەگەڵ مێردەكەیدا كۆچ بكات، تاقە كۆپكەيشى ھەبوو، كەسو كارى مێردەكەى لێيان سەندەو و بردیانە لای خۆيان، ئەم ئافەرەتە يەك سال لە مەككەدا ماىەو، مێردەكەى لە مەدينەو مندالەكەى لەمالە خەزورانى و، خوشى لای كەس و كارى بەتەنها. پاش مەينەتى و خەم و پەژارەى ئەو ماوە زۆر بەزەبىيان پياھاتەو و پىيان دا بەخۆى و مندالەكەىو كۆچ بكات ... بەتاقى تەنها پىي مەدينەى گرتەبەر كە (٤٠٠) كم بوو، لەپىگا (عوسمانى كۆپى تەلخە) بىنى و كەزانى بەتەنها كۆچ دەكات، غىرەتى قبولى نەكرد و بەحوشترەكەى خۆى بوو دەلىلى تا گەياندىە نزىك مەدينە: ئوم سەلەمە زۆر باسى جوامىرى و پياوھتى (عوسمان) دەكات كە ئەو چاكە گەورەىەى لەگەڵ كرد ..

پاش ماوہىەك(عوسمان) يش موسلمان بوو ،ھاوہلان دەلین : بەخوا ھىچ ھۆكارىك نابىنین بۆ ھىداىەتى عوسمان تەنها ئەو پياوھتى و چاكەىەى نەبىت كەلەگەڵ ئوم سەلەمە كردى و خواى گەرەش پاداشتى داىەو لەسەرى...

لەفەرمودەىەكى(مسلم)داھا تۆوہكەزەت(ﷺ)دەفەرمویت : پياويك بەبىابانىكدا دەپۆيشت ھەريكى بىنى لە ژورسەريەو و گوئي لەدەنگىكيش بووكە وتى :ھەرەكە پڕۆزەوى فلان ئاوبدە ! پاشان ھەرەكە دەبىنى لە دوورەو لەسەر باخىك دەبارىت، ئەميش دەچىتە لای خاوەن باخەكەو لىي دەپرسىت : پىم بلى تو چى دەكەيت لەم باخت دا ... ئەويش دەلەيت : بەروبوومى باخەكەم دەكەم بە سى بەشەو ، بەشىكى بۆ مال و منالم ، بەشىكىشى بۆ

هەژاران ، بەشىكىشى لەباخەكەدا سەرف دەكەمەو ، ئەویش وتى :  
 ديارە خواى گەورە پاداشتت ئەداتەو و ئاگای لە کارەكانتە ، بۆيە  
 ئاوا دەروى خىرت لى دەكاتەو و بارانت بەتايبەت بۆ دەبارىنى !

عەمر خالىدیش لەم بوارەدا باسى ئەزموونى خۆى دەكات و  
 دەلىت : من پابەندەبووم بەئىسلامەو ، تاپۆژىك چووم بۆ  
 (بۆرسعيد) ، لە شەقامىكدا پياويكى كەم ئەندامم بينى كەلەسەر  
 كورسى كەم ئەندامەكان بوو ، خۆى بۆ نەگىرابوو و كورسىيەكەى  
 دابووى بە قەراغى شوۆستەكەدا و كەوتبوو خوارەو و كەس  
 نەدەچوو بەلايدا ، من زۆر بەزەييم پيا هاتەو و چووم باوەشم پيا  
 كرد و هەلم ساندەو و خستەو سەر كورسىيەكەى و دلم دايەو ..

من ئەمەم بۆ خوا كرد ، ديارە خواش ( شاكر عليم ) ه ، خوا  
 ئاگادارە پاش يەك هەفتە بەيانىەك لەخەو هەستام و دەستنوێژم  
 شت و نوێژى بەيانيم كرد ، وە هيچ ھۆكارىكىش نابيم بۆ ئەو  
 ھىدايەتە ، تەنھا ئەو نەبىت كە بەرامبەر ئەو كەم ئەندامە كردم !

بەلى .. عەمر خاليد خوا ھىدايەتى داو ، كەوتە بانگەوازكردن  
 و كاريگەرى زۆرى ھەبوو لەسەر خەلكى ، ديارە دەسەلاتداران  
 ئەمەيان پى خوش نەبوو ، بۆيە ھەر شەيان لىكرد و داوايان لىكرد  
 كەبەپەلە ميسر بەجى بهىلى ..

عەمر خاليد لەم بارەيەو دەلىت : كە لەميسر زۆريان بۆ  
 ھىنام و دەريان كردم ، تەنھا دەم توانى بچم بۆ ولاتى سعودىيە بۆ  
 عومرە ، لەكاتى عومرەكردندا ، لەتەوافى يەكەمى كەعبەى مالى  
 خوادا زۆر پارامەو و وتم : خوايە دلشكاوم ، فريام بكەو و

دَلشكاويه كەم بۇ چارەسەر بكە، خوا ئاگادارە لەتەوافى دووھەدا ،  
 پىاويك لە تەنىشتەمەھ پىيى وىم: ئەوھ تۆ لەكويى؟! مەن ژيەر ئەرزەت  
 بەدوادا دەگەرپىم و تۆ لەسەر ئەرزىت؟! وىم: بۆچى؟ وتى: حەزەت  
 (ﷺ) ھاتۆتە خەوم كەپىت پابگەيەنم لە دوو سى پۆژدا كىشەكەت  
 بۇ چارەسەر دەكەن! پاش ئەوھش كە چوومە دەرەوھى حەرەم  
 پىاويكى ترم بىنى وتى: ھا ئەوھتە فيزەھى لوبنانمان بۇ  
 ھەرگرتووى دەتوانى بچىت بۇ ئەوھى ..

كە لەمىسر دەريان كىردم ئەوھەندە پەلەيان لىكردم بواريان  
 نەدام تەلەفونىك بكەم بۇ باوكم، بۆيە لەمەككەوھ پەيوەندىم  
 پىوھكرد و ھەوالم دايە، باوكم گىرياو زۆرى پىناخۆش بوو، منىش  
 زۆر كارى تىكردم و خەرىك بوو پارى بىم بەمەرجى حكومت وئىتر  
 بى دەنگ دانىشم؟! كەچى باوكم تەلەفونى كىردەوھ و وتى: كۆپم  
 سووربە لەسەر مەوقىفى خۆت، ئەوھ پىيازو پەويەھى پىغەمبەرەنە  
 وئاسايىيە كە توشى ئەو شتەنە بىت ..

لەلوبنانىش لەگەل برادەرىكدا لەژورىكدا دەژيائىن و زۆر شەو  
 بەيەكەوھ لەتاو بى وەزەيمان دەگىريائىن ، زۆر دوامان كىرد تاخوا  
 دەرگەي خىرى بەروومان دا كىردەوھ ...

بەلئى .. بەراستى ھەر وايە ھەركەس بۇ خوا بىت خواش بۇ  
 ئەوھ، دەرگا لەعەمر خالىد كرايەوھ بەجۆرىك كەبەھۆى بەرنامەكانى  
 كەنالە فەزايىيەكانەوھ بووھ كەسايەتەكى جىھانى، زياتر لە مليۇن  
 و نيوئىك لاو لەسەرتاسەرى جىھانەوھ بەشداريان كىرد لە(صناع  
 الحىاة ) دا، كەبە ھەموان ژيان بنىات بنىئەوھ و ولات بەرەو پىش

بەرن نەك ھەر موسلمان بەلكو لاوھ مەسىحىيەكانىش بوون  
بەشوپنكەوتەى، ئەمە واى كرد كەپىكخراوھ نىو دەولەتتەكان  
ھاوكارى بىكەن بۇ كارە مەزنەكانى لە پووبەپووبوونەوھى تلىاك و  
جگەرە و دياردە نامۇكانى ناو كۆمەل ..

باشە ئەگەر پووناكى خۆر بەيىژنگ بەرى نەگىرى، ئەى بەچى  
دەتوانرى و كى دەتوانى پى لەنوورى ئىسلام بگرى، لەكاتىكدا  
كەخوای گەورەى بالادەست دەيەوئىت بگاتە سەرچەم مەرفاىيەتى؟!  
﴿يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَن يُتِمَّ نُورُهُ  
وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾ التوبة/ ٣٢.

### ٣- قورئان دلائل كەمەندىش دەكات ..

خوای گەورە پەيمانى داوھ كەقورئان پيارىزى، ئەوھتا پاش  
چواردە سەدە ئەنجامى ئەو پەيمانە دەبينىن قورئان پيارىزراوھ،  
لەپەرراو، لەدلاند، لەپەرەكانى ئەنتەرنىت دا، قورئان تاكە پەرراوھ  
كە مليونەھا كەس لەبەريان كردووھ، نەك ئەوانەى كە زمانى  
عەرەبى دەزانن، تەنانت ئەوانەش كەھىچ لەزمانى عەرەبى نازانن،  
ھەر ئەوانەش نا كەخويندەوارن بەلكو ئەوانەش كە نەخويندەوارن  
بەچاكى لەبەريان كردووھ، جا نەك ھەركەسى خاوەن تەمەن و بائغ  
بەلكو منالى ھەوت ھەشت سالىش توانيويەتى ھەمووى لەبەر  
بكات !! ﴿وَلَقَدْ نَسَرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ﴾ القمر .

لەبەرىتانيا زياتر لەسەد ھەزار منالى موسلمان دواى  
تەواپوونى خويندنى پۆژانەى قوتابخانەيان پوودەكەنە ھەوت  
سەد مزگەوت بۇ فيربوونى قورئان و لەبەر كردنى، ئەمە بىجگە

لەوھى كە زياتر لە سەد و بىست قوتابخانەى ئىسلامى سەربەخۆ  
هەيە كە منالان فيرى قورئان وئىسلام دەكەن ..

ئەوھى سەيرە ئەوھى كە ئەوروپا بۆ خۆى خزمەتى قورئانى  
كردوو ، ئەوھتا لەسالى ١٥٣٧ ى زايىندا يەكەم نوسخە ى قورئان  
چاپ كرا لەشارى فينيسيا (البندقية) لەئىتاليا، كە ئەو  
نوسخەيش لەيەكئى لەكەنيسەكانى ئىتالىادا ماوھو پارىزراوھ.  
پاش ئەوھ چاپئىكى چاكى ترى قورئان بۆ يەكەم جار لەشارى  
(ھامبورگ) ى ئەلمانيا كرا لەسالى ١٦٩٤ زايىندا، ئىنجا شارئى  
پرووسيا لەسالى ١٧٨٧ دا يارمەتى چاپكردنى دا: پاشان لەسالى  
١٨٧٧ زايىن دا لە ( ئاستانە ) لە دەولەتى عوسمانى چاپكرا ..  
ئىستاش لەولاتى سعودىيە لەشارى مەدىنە لە كۆمەلگەى شا فەھد  
كە لە سالى ١٩٨٤ دا دامەزراوھ سالى زياتر لە دە مليون قورئان  
چاپ دەكرئى.. بەلام ناخۆ دوژمنان ئاگايان لەمەنەبئى و ھەروا  
دانىشتبن ؟! نەخىر !!

لەبەرىتانيا ئىستا دەيانەوئىت بەربەست دروست بكەن لەپرى  
قوتابخانەكانى سەر بەمزگەوتەكان، گوايە منالان باش مامەلەيان  
لەگەلدا ناكريئ ؟! لەپاكستانيش كە دەھزار قوتابخانە ھەيە و  
(١,٧) مليون قوتابيان ھەيە، مىرى ھەرەشەى ئەوھ دەكات ھەر  
قوتابخانەيك لای حكومەت خۆى تۆمار نەكات دادەخريئ ...  
ئەمريكاش ديارە لەپشت ئەم كارەوھىيە و بېرى (١٠٠) مليون دۆلارى  
بۆپاكستان داناوھ كە بەكارى بھيئىت بۆ پيگرتن لە قوتابخانە  
ئىسلامىيەكان ...



شايەنى باسە لە پاكستان ھەر سى مال و حافزىكى قورئانى تىايە ، كە دەكاته نزيكهى ھوت مليون حافز... لە ولاتانى تىرش ھەروايە ، دكتور (محمد الراوى ) كە خەلكى مىسرە و بانگوازىكى گەورەيە وپيى دەلین (الرجل القرانى) دەلیت :لە نەيجىريا بووم، پياويكى سەوزە فروش لەبەردەرگا سەوزەم ئى دەكپى و يەك پیت لەزمانى عەرەبى نەدەزانى، حافزى قورئان بوو، سوورەتى ئەعرافى بو خويندەم، كەبەرەستى خۆم حافىزى قورئانم سوورەتى ئەعراف لەبەر كردنى زۆرى دەویتی، خوا ئاگادارە بەجۆرىك خويندى سەرسام بووم ، تاقە ھەلەيەكى تەنانت لە تەجويدیش دا نەكرد .. كاتى لەولاتى سعودیەش لە زانكو وانەى قورئانم دەوتەوہ: لە ھۆلى زانكو من قورئانم بو دەخويندن و بۆم تەفسىردەكردن، زۆر لە قوتابىەكان ھۆن ھۆن فرمىسك دەھاتە خوارەوہ بەچاوياندا.. لەم بارەيەشەوہ پۆژھەلاتناس (لورا فاكلىرى ) دەلیت: ( تەنھا لە مىسردا ئەوئەندە حافىزى قورئان ھەيە كە ژمارەيان زياترە لەوانەى كە لە ھەموو ئەوروپادا دەتوانن ئىنجیل بخويننەوہ ) ..

قورئان ئىستا بە زياتر لە سەدو سى زمان واتاى لىكدراوہتەوہ و زۆرتىن كەس بەدەستى دىنى و زۆرتىن كەسىش دەخوينىتەوہ، لەكاتىكدا كەئىنجیل پۆژ بەپۆژ خوينەرانى كەم دەبنەوہ، ھەرچەندە ماوہيەك لەمەوبەر قەشەيەكى ئىنگلىزى بەناوى ((ھنتون)) لە ئوستوراليا ئىنجىلى كورتكردۆتەوہو ناوى ناوہ (بايبل المائە دقيقە ) واتە ئەو ئىنجىلەى كەلە سەدخولەكدا

دەخوينىرىت ! ئىنجا زۆر كەم كەسش دەخوينى و ئەوانەش  
كەبتوانن لەبەرى بکەن ھەر زۆر كەمەن وەيان ھەر نىن ؟! . ( گۆقارى  
المجتمع ، ۲۰۰۶ / ۶ / ۱۱ ) .

۴\_ موسولمان بوونى گۆرانى بىژى ئەمريكى سىلەر ز :

ئەم گۆرانىبىژ دەلىت : پۆژىك لە شارى فرجينيا بەلاى  
مژگەوتىكىدا تىپەپريم گويم لەدەنگىك بوو ، وام زانى گۆرانى بىژە ،  
كە نزيك بوومەو ، كابرايەك لەسوجىكىدا دانىشتبوو شىرتى  
دەفروشت ، وئەم : ئەو دەنگى چ گۆرانى بىژىكە؟! وتى : ئەو  
گۆرانىبىژ نى ، قورئان خوینە ؟! شىرتەكەم ئى كرى وئەم : ناوى  
چىيە ؟! وتى : خالد القحطاني ...

لەسەيارەكەمدا گويم لەشىرتەكە گرت ، نەمتوانى سەيارەكەم  
لەبىخوڤم ناچار وەستام ، بەدل گويم گرت ، تەواو ھەست وھوشى  
ھەژاند و ھەموو خانەكانى لەشم خوشىيەكەى چەشت ..

دواتر چووم بۆ لاى عازقى گيتارى تىپەكەمان كەناوى  
كرىس بوو ، موسولمان بووبو ناوى خۆى كردبوو بە (خەلىل) ..  
چووم بۆلاى تىمبگەينى ئەو كاريگەرە گەرەيە چىيە كە قورئان  
ھەيەتى لەسەر دل و دەروونم ..

ئەويش شىرتەكەى لىداو كەوتە وەرگىڤرانى بۆم .. ئەوھى  
سەيرە سوورەتى (الشعراء ) بوو ، منىش بۆ خۆم (شاعیر)م ..

موسولمانبوونى خۆم پراگەياندى ناوى خۆم كرد بە (ھارون  
سىلەر) . بىرم كەدەو كە لە پىي دەزگايەكەو خزمەت بەئىسلام  
بکەم بۆيە دەزگای (ئەوانەى بىر دەكەنەو لەبەرھەم ) م دامەزراند ،

ئىنجا پەيۋەندىم كىرد بە شىخ (خالد القحطاني) يەۋە، كەئايلا رېم دەدات ئەۋ قورئانەكە بخوئىنى و ئىمەش ئايەت بەئايەت بە دوايدا بە زمانى ئىنگلىزى پاقەى بىكەين، تا خەئكى باشتەر لە قورئان تىبگەن؟ ئەۋىش پازى بوو... (ئەم پووداۋە (نجيب الرفاعي) لە پەپراۋى (الذين تأثروا بقراءة القرآن) دا باسىكرىدوۋە) ...

۵\_ شىخ محمد حسان كە بانگخوازىكى مىسرىيە لە وتارى (وقفه مع النفس) دا دەلىت: لە گەشتىكى بانگخوازىدا لە لوس ئەنجىلوس وتارم دەدا: دواى وتارەكە برادەرىك داۋاى كىرد كە هاۋەلىكى ئەمىرىكى دەيەۋىت لە سەردەستما مۇسلمان بىت، برادەرى ئەمىرىكى كە ھاتە پىشەۋە، باسى بە سەرھاتى خۆى كىرد كە خاۋەنى كۇمپانىياۋ پارەۋ سامانى زۆرە و لە بەرئەۋەى بەختەۋەر نەبوۋە شانزە جار ھەۋلى خۆكۈشتىنى داۋەۋ پىزگاركرائە، تا پۇرىك لەيەكى لە كۇمپانىياكانى كارمەندىكى خۆى دەبىنى كە قاقچى لە سەر دەست شۆر دەشۋات، ئەمىش توۋرە دەبى و دەلىت: چۆن پى دەخەيتە ئەۋ دەستشۆرەۋە كە مەن دەم وچاۋى لە سەر دەشۆم؟! كارمەندەكەش دەلى: مەن پۇرى پىنج جار قاقچم دەشۆم!! لاي سەير دەبى، چۆن ئەۋ پىنج جار قاقچى دەشۋات لە كاتىكدا ئەم پۇرى يەكجار دەمۇچاۋى دەشۋات، بۆيە كە پىسارى ئەمەى لىكرىد لەۋە لا ما وتى: مەن دەستشۆر دەشۆم بۇ نوپۇز كىردن، وتى: بۆتۇ پۇرى پىنج جار نوپۇز دەكەيت؟! وتى: بەلى!..

وتى: دىئارام وئاسودەيت؟! وتى: بەلى، چۆنكە لاي ئىمە ئەگەر توۋشى خۆشى بىين سوپاسى خۋاى لە سەر دەكەين و خىرە

بۆمان، ئەگەر تووشى ناخۇش بىن ئارام دەگرىن بەۋەش خىرمان بۇ دەنوسرى، كەئەۋەش فەرمودەى پىغەمبەرەكەمانە (عجباً لئمر المؤمن ان امره كله خير، إن اصابه سراء شكر فكان خيراً له ، وإن اصابه ضراء صبر فكان خيراً له) .. بۆيە بېرىارئەدات ئەمىش موسلمان بىت ..

جا كەئەمانەى باس كرد ، شاھەتمانمان فېركرد و لەدواى منەۋە وتىەۋە: اشهد أن لاإله إلا الله وأشهد أن محمدا رسول الله .. پاشان لەشى كەۋتە لەرزەو زۆر گرىا، ئىنجا وتى: ئەم وشانە چىيان تيا دانراۋە ئاۋا كاريگەريان ھەيە؟! وتم: دلفراۋانى و ئاسۋودەى و ئارامى تىادانراۋە، وتى: بەخوا يەكەم جارە ھەست بەو دلفراۋانى و ئاسۋودەى يە دەكەم ..

## ۶ \_ موسلمانبوۋنى قەشەى مەدەغەشقەر ئەندىرانا سۆلۈ :

قەشە ئەندىرانا سۆلۈ فېكتۇر موسولمانبوۋنى خۆى راگەياند لە مەدەغەشقەر و ناۋى خۆى كرد بە(زەكەرىيا) ، بەپىۋەبەرى نووسىنگەى(جمعية العون المباشر) لە مەدەغەشقەر چاۋپىكەۋتنى لەگەل سازكرد و لەھۆكارى موسلمانبوۋنى پىرسى، ئەۋىش وتى: لەمالىكى گاۋردا گەۋرە بووم كە ئەندامەكانى ھەموو بەگەرمى ھاتۋچۆى كەنىسەيان دەكرد، تا لە كۆتايى سالانى ھەشتاكاندا لەلايەن سەۋكايەتى كەنىسەكانەۋە كرام بەبەپىرسى كەنىسە .. من ھىچى وام لەئىسلام نەدەزانى، ئەۋە نەبىت كە

لەكۆبۈنەۋەكاندا باس دەكرا كە خەلكانىكى زۆرى مەسىحى بەرەو ئىسلام دەچن ، كاتى مزگەوتى (امبادرىكا) لە (لۆكۆمبى) دروستكرا زۆرمان پىناخۇش بوو ، ئىمە زۆرمان لەخەلكى دەكرد كە پى لەمنالەكانيان بگرن بچن بەرەو ئىسلام، ئىمە ھەرچىمان دەكرد سەرکەوتوونەبووین بۇ پىگرتن لە بلاۋبوونەۋەى ئىسلام. ھۆى موسلمانبونىشم دەگەپىتەۋە بۇ ئەۋەى كە بەردەوام كۆبۈنەۋەمان دەكرد بۇ پىگرتن لە بلاۋبوونەۋەى ئىسلام، ئەم كۆبۈنەۋەانە وایان لىكردم بىر بگەمەۋە، باشە بۆچى دژاىەتى ئەو دىنە دەكرىت، بپىارم دا موسلمان بىم و دەست ھەلبىگرم لەو ھەموو نازونىعمەتەى كەكەنىسە خستبوویە بەردەم، خولىك بۇ موسلمانە تازەكان كرايەۋە لەشارى (ساكوانا) ، منىش كەۋتمە پى بۇ ئەو خولە، سیانزە كىلۆمەتر بەپى پۆىشتم، لەخولەكەدا بەشدارىم كرد، بپىارم دا كە ھول بەدم لەگەل كەسو كارو عەشیرەتم دا تا قەناعەت بگەن بەئىسلام و موسلمان بىن .. (گۆقارى الكوثر) ..

ئەۋەى جىئى سەرنجە لە موسولمانبوونى ئەم كەسانەدا ئەۋەىە، كە ھەرئەۋەندەى موسولمان بوون، دەمودەست دەیانەۋىت خەلكى بانگ بگەن بەرەو ئىسلام، كەبەپراستى ئەمەش دەبىتە ماىەى بلاۋبوونەۋەى ئىسلام بە خىراىى، كەئەمەش ديارە ماىەى پروو سوورى دنياو قىامەتە، چونكە بانگەۋازكردن باشتىن ھۆكارە بۇ بەدەستەينانى پەزەمەندى پەرۋەردگار ئەۋەتا ھەزەت (ﷺ) دەفەرموئىت ﴿نضر الله امرأ سمع منا حديثا فبلغه كما سمعه فرب مبلغ لحفظ من سامع﴾ ..

۷- موسلمانبوونى قەشەى مىسرى ئىسحاق ھىلال مەسىجە :

ناوبراۋ لەبارەى موسلمانبوونىەو دەلئەت: لە داىك و  
 باوكنىكى مەسىحى لەداىك بووم، كەھەر لەمنائىيەو بەشىرى  
 دژايەتى ئىسلام گۆشيان كردم، بەلام كاتىك گەرە بووم كەوتمە  
 لىكۆلىنەوئەى ژپانى پىغەمبەران، كەبەوئەش ناارامىيەكى  
 دەروونىم بۆ دروست بوو، زۆر پرسیارم لا گەلە بوو كە لەناو  
 قوتابيانى ھاوئەدا باسەم دەكرد، بەدواى وەلامى راست دا دەگەرەم،  
 ئەمەش واى لە (بابا شنودە) گەرەو پىشەواى قىبتيەكانى مىسر  
 كرد كەپىش وەخت بەكات بەقەشە تا دەمكوت بىم، زۆر لاشى لى  
 دەكردمەو و خىروپىرى بەسەرە دەپرستم .. بەلام من لەگەل ھەموو  
 ئەوانەدا سوور بووم لەسەر ئەوئەى كە لەھەقىقەتى ئىسلام شارەزا  
 بىم! بەنھىنى پەيوەندىم پەيداكرە لەگەل ھەندى موسلمانداو  
 كەوتمە دىراسەى ئىسلام، كاتى داواشم لىكرا كە نامەى  
 ماجستىرەكەم ئامادەبكەم لەسەر (بەروردكرى ئاينەكان) ،  
 نامەيەكى چاكە ئامادەكرد، كەچى سەرپەرشتىارى نامەكەم رازى  
 نەبوو بەوئەى كە وتبووم (مھمەد) ﷺ نىرراوى خوايە و ھەزەرەتى  
 عيسا (سەلامى خواى لى بى) مژدەى داو بە ھاتنى .. نامەكە  
 لەكەنىسەى ئىنكلىكى لەقاھىرە وتووئىزى لەسەركرە، سەرەنجام  
 باباشنودە نامەكەمى پەتكرەو وچاودىرىيەكى توندىشيان خستە  
 سەرم كەنەمدەتوانى بەئاسانى پەراوى ئىسلامىم دەست بەكەوئەت ..  
 پۆژىك ئەچووم بۆيادكرەنەوئەى لەداىكبوونى مەريەم لە  
 ئەسكەندەريە، پاش ئەوئەى لە شەمەندەفەر دابەزىم سوارى

پاڧىڭ بووم بە جل وبەرگى قەشەيەتيەو، منالڭ كەنامىلكەى  
دەفرۆشت سەرکەوتە ناو پاڧەكەو نامىلكەكانى پيشانى  
دانىشتوان دەدا تا لىي بېڭن ومنى پەراند، لەدلما گرىيەك دروست  
بوو، بۇ دايە دەست ھەمووان و پيشانى دان من نەبيت، لىم پىرسى:  
كوپم بۇچى ئەو نامىلكانەت دايە دەست ھەمووان من نەبيت ؟!

وتى؟! چونكە تۆ قەشەيت ! ئىنجا تىگەيشتم كەمن شايانى  
ئەو نىم دەست بىدەمە ئەو نامىلكەيە ھەرچەند بچوكىش بوو!  
داوام لىكرد كە دانەيەكم پىڧىفرۆشى، وتى: ئەم نامىلكانە  
ئىسلامىن ! ئىنجا دابەزى لە پاڧەكە، منىش ھەرەك لەبرسا  
مردوويەك بەدوای ناندا رابكات دابەزىم بەدوايدا و بەزۆر دوو  
نامىلكەم لىكپرى .. كەگەيشتمە كەنىسە چوومە ژوورى تايبەتى  
مىواندارى، ھەرچەند زۆر ماندووى سەفەر بووم سەيرى يەككىيانم  
كرد (جزمى عم) بوو، كردمەو سۈورەتى (ئىخلاص)م بىنى،  
خویندمەو ھەست وھۆشى ھەژاندم ، ئەوئەندەم دووبارە كىردەو  
ھاتە بەرم ، ھەستم بەدلئارامى و خۆشى يەكى زۆركرد .. ئالەو كاتە  
دا قەشەيەك ھاتە ژوورەو بانگى كردم و وتى(ابونا إسحاق ) ،  
چومە دەرەو و بەدەنگى بەرز بەپوويدا بەبى ئەوئەى ھەست بەخۆم  
بكمە (قل هو الله ) م خویندا! چووم لەسەر كورسى ئىعتراف  
دانىشتەم خەلكى داماو دەھاتن لەبەردەم دا دانىان ئەنا  
بەتاوانەكانيانا، گوايە من لىيان خۆش بىم، من زمانم لال بوو  
نەمدەزانى چيان پى بلىم ، من چىم لەخەلكى خۆش بىم ، قل ھوالله  
لەخەيالما بوو، كە خوايەكى بالا دەست ھەيە لەھەموان گەرەترە

و ليخوش بوون به دهست نهوه، بويه زور گريام ، چومه لاي يه كى له قهشه گه وره كان وتم ( من له گوناھى خه لكى خوش بيم نهى كى له گوناھى من خوش بىي؟! وتى: پاپا، وتم نهى كى له (پاپا) خوش بىي؟

لیم راست بووه قیژانی به سه رما ( تو قهشه يه كى شیتی، نه وهش كه توى دامه زرانده هه رشیتته؟! ) پاش نه مه بریاری پاپام بو ده رچوو كه به ند بكریم!

جا هه ر به ند كردن نه بوو به لكو كه برديانم پيشوازيه كه م وابوو كه هه ر قهشه يه ك و داریكى به دهسته وه بوو كه به لایا تیده په پریم داریكى پیاده مالم و دهی وت ( نه مه پاداشتی نه وه يه كه ئاینه كه ی و كه نیسه كه ی بفروشی! )

پاش سی مانگ نه زیهت و نازار برديانم بولای گه وره ی قهشه كان تا ئاموزگاریم بكات، كه چی وتی (كوپم .. خوا چاكه كاران ون ناكات. ئارام بگره و چاوه ری پاداشتی خوا به، (وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ) ، له دلی خومدا وتم : نه وه قسه ی ناوكتی بی پیروز نیه و قسه ی قهشه كان نیه، نه وه نده ی تریش سه رسامیم زیادی كرد كه وتی (كوپم ئاموزگاریم بو ت نه وه يه كه خوت دهرمه خه و خوت ئاشكرا مه كه تا هه ق ئاشكرا ده بی ت ، بازو ریشی پیچیت) ، ئاخو مه به سستی له م قسانه چی بی؟! ..

زوری نه خایه ند له قسه كانی حالی بووم ! به یانیه کیان دواكه وت، چووم له خو خه به ری بكه مه وه، كه دهرگا كه م كرده وه



بينيم وهك موسلمانان نويزى به يانى دهكات، له شوينى خوم وشك بووم، دهركاگم به سوکى داخسته وه ! دوايى که زانى ئاشکرا بووه لام، هات و وتى: کوپم ئه وهى بينيت پهرده پوشى بکه و سه ترم بکه خوا سه ترت بکات، به راستى من وا بو ۲۳ سال دهچيت ئاوام وخه و خوراکم قورئانه، به راستى مروقه ئه بى دواى هق و راستى بکه ویت ..

پاش چەند پۇژيک له وپووداوه فه رمانم بو ده رچوو که بگه پريمه وه که نيسه يه کى ناوچه يه کى تر: ئنجا چووم له گه ل کومه ليکدا بو مژده دان له ناوچه ي (واو) له سو دان، پاش ئه وهى گه پرينه وه له که شتیه که دا ئه و چەند که سه ی بووبوون به گاور و له گه لمان هاتبوون به سه رم کردنه وه، ئه وهى سه ير بوو يه کيکيان که ناوى (محمد ئاده م) بوو بينيم وهك موسلمانان کان نويز دهكات، قسه م له گه ل کرد زور سووربوو له سه ر ئيسلامه تیه که ی و وتى ( راسته من جه ستم فروشته وه به ئيوه له نه بوونيدا . به لام دل و عه قلم مولکى خواى تاک وته نهايه و نايفروشم به هه موو کنوزى دونيا، وه من شايه تى ده دم که ( لا اله الا الله محمد رسول الله ) ..

پاش ئه مانه هه مووى ويستم موسلمانبونى خوم رابگيه نم، پويشتم بو چەند به پيو به ريتى يه کى ئاسايش تا موسلمانبونم بو تو مار بکه ن، نه يان کرد تا کومه لى قه شه هاتن و که وتنه گه توگو له گه لما، که زانيان قسه کانيان سوودى نيه له گه لما هه ره شه يان ليکردم که چيم هه يه ده ستى به سه ردا ده گرن، که بايى چوار مليون جونه يهى مصرى ده بوو، ئه مه بيچگه له چەند دوکانى ئالتون که

## ئارامى

هەمبوو، ناچار دەستم لە هەمووی هەنگرت لە پیناو خواو  
ئیسلامدا، کەنيسه بەوێش وازیان نەهیناوخوینیان هەڵ کردم و  
سێ جار هەولی تیرۆکردنم درا لەلایەن براکەم و ئامۆزاکانمەوه کە  
گاوری بوون، سەرەنجام فیشەکی بەر گورچیلەم کەوت و ئیستا  
بەیهک گورچیلەوه دەژیم و، باوک و دایکیشم کەزانیان موسلمان  
بووم لە داخا خویمان سوتان ( ولا حول ولا قوة الا بالله )  
(www.denana.com)

## ۸\_ لەكۆپانى كەنيسەوہ بۇبانگخوۋى

ئەمەش چىرۆكى موسولمانبوونى كەسايەتىيەكە كە لە كۆپالى كەنيسەدا كارى كىرۋوہ و پاشان بووہ بە موسلمان، ئەويش محمد سومماوى يە لە فليپين، لە سەرەتادا بووہ بە مەسىحى و زۆر بە توندى ئىلتىزامى بەم ئاينەوہ كىرۋوہ، گرنگى داوہ بە كاتەكانى نوڭىزى كەنيسەو سەرجمە پى و پەسمەكانى تىرى ناو كەنيسە و، بووہ بە سىروودىڭىزى كەنيسەش لە چوار چۆۋى كۆپالى ئاينى و، دايك و باوكىشى زۆر پەيوەست بوون بەم ئاينەوہ .

محمد سومماوى دەلىت :

سەرەتاي گەشتەكەم لەگەل ھىدايەتدا دەگەپىتەوہ بۇ سالى ۱۹۹۰ كاتىك عىراق كۆيىتى داڭىر كىرد، من لە بنەپەتدا باوهرم بەخوۋى گەورە ھەبوو، كاتىك كە مەسىحى بووم پىرسىارى زۆر پوو بەپووم ئەبوويەوہ، ھەمووكات لەسەرجمە بۇنە ئاينىيەكاندا بەشدار ئەبووم و ئەندام بووم لە تىپى كۆپالى ئاينى كە سىروودمان بۇخوا دەووت، عىسام بەخوۋ كۆپى خوا ئەزانى، لەمندا ئىمەوہ ئەمە فىر بووبووم و خويندبووم .

بەلام ھەروەك ووتم پىرسىار زۆر لەلام دروست ئەبوو نەم ئەتوانى باوهر پەوہ بكەم كە ئەيكەم، لەدوۋى ئەم ھەموو بەندايەتى كىرەنەشمەوہ ھىچ ئارەزوويەكەم نەبوو ھىندە نەبىت كەوہ مەسىحىيەكى كاسۋلىكى بژىم .

لەفليپين ئاسنگەرىبووم و، شوفىرىشم ئەكرد و بەرامبەر بە پرىك پارەى كەم خەلكىم لەجىگايەكەوہ بۇجىگايەكى تر ئەگواستەوہ .

پۇژنىك لى پۇژان بەخەيالىمدا نەھاتىبوو كە سەفەر بىكەم بۇ  
دەرەھەدى فلىپپىن، بەتايىبەتى بۇ كۆھىت تالەۋى كار بىكەم، وام ئەزانى  
كەئەم كارەم وام لىئاكات سەفەربىكەم بۇ دەرەھە وسەروزىادە .

بەھىكەتلىك كەخۇاى گەرە دەيويست خوشكە گەرەكەم  
سەفەرى كرد بۇ كۆھىت تا لەۋى كار بىكات پىش داگىركىنى كۆھىت  
، وەلەۋ ماۋەيەدا كە لەۋى بوو كۆھىت داگىركى لەلەين غىراقەۋە ،  
بۇماۋەى حەوت مانگ، ھىچ خەبەرىكىمان نەبوو لەبارەيەۋە  
تادلنىامان بىكاتەۋە و بزانىن خەرىكى چىيە، ئەۋەش كە زىاتر  
پەرۋشى كردين ئەۋەبوو كە ئىمەچەند برايك بووين وتەنھا  
ئەۋخوشكەمان ھەبوو، لاي دايك و باوكىشمان زۆر خوشەويست  
بوو، لەۋماۋەيەدا خىزانەكەمان تەۋاۋ ناپەھەتى بالى بەسەردا  
كىشابوو و دايك و باوكىشمان زۆر پىۋەى مەشغول بوون، وەلەبەر  
زۆرى پووداۋەكان ئەۋ ھىۋايەمان لەدەستدا كە مابىت و من لەناۋ  
براكانمدا لەھەموويان گەرەتر بووم، بۇيە ئەركى سەرشانم بوو كە  
بەدوايدا بچم بزنام ماۋە يان مردوۋە ؟

ئەمەش ھەروا ئاسان نەبوو ، پىۋويست بوو بىكەۋمە پىرسىيار كردن  
لەھەموو كەسنىك كەپىش ئەۋ و دواى ئەۋىش لەۋىبوون و، لەمانەش  
گىراتر ئەۋە بوو ئەگەر مردىن چى بىكەم؟

يان ئەگەر ماۋە لەكويىيە ؟ ئەمەش ھەموۋى تەنھا بۇ لاي خۇاى  
گەرە دەگەرپايەۋە .... دلخۇشى دايك و باوكم ئەدايەۋە تا ھەرچۇن  
بىت فرمىسك نەپىژن و ئاھىك بەبەرياندا بىنمەۋە، بەھەرھال ئىمە  
ھىوامان لەدەستدا و ھىچ ئاۋاتىكىمان نەما كە بگەرپىتەۋە بۇلامان .

پاش تىيەربوونى نۇ مانگ بەسەر ديارنەمانيدا نامەيەكمان  
پىنگەيشت كە ئەم ماوئەيە مارەي لەدايك بوونى مندالىكە ئەمەش  
وەك لەدايك بوونى ئەم خووشكەم وابوو بەلاى ئىمەو .

لەنامەكەدا باسى ئەوئەي كەربوو كەئەو ماو و ژيانى زۆر باشە و  
نەو ماوئەيەدا بوو بە مەسولمان و خوای گەورە ھىدايەتى داو و  
ناوى خووشى گۆپوئە و شووى بە كەوتىيەك كەربوو ، ديارە ئەمە  
بەلاى ئىمەو گەنگ نەبوو ھىندەي ئەوئەي كە زانىمان ماو و  
سەلامەتە و بە ژياندايە، ھەموو خىزانەكە دلخوش بوو داىكەم  
لەخوشيدا دەستى كەرد بەگرەن و سەپاسى خوای كەرد بۇ سەلامەتى  
خوشكەكەم .

پاش دوو مانگ بەسەر ئەم نامەيەدا نامەيەكى ترمان پىنگەيشت  
كە تيايدا داوای لە مەن كەربوو كە پىئويستى زۆرى پىمەو دەيەوئەت  
ھەرچۆنكە سەفەرىكەم بۆلاى بۇ كەوتە و لەلاى بىم، بەھەرچان مەن  
لەناوئەركى نامەكە تىنەگەيشتەم ھىندە نەبىت كەئەو پىئويستى  
بەمەنە ديارە ھەروەك باسەم كەرد ئەو خوشكى تاقانەم بوو بۆيە  
پىئويست بوو نەسەرم كە بچەم و دىتايام لىي بەتايەتى كەزۆر بىرم  
دەكەرد و ھەروەھا بارودۇخىش گونجار بوو بۆم

خوای گەورە سەبەجەم ھۆكەركانى بۇ ئاسانكەردەم بۇ ئەم سەفەرە  
بە ھەموو ھەرقە و جەواز سەفەر و بابەتەكانە نامادەكەرد و ناردەم بۇ  
ئەي خوشكەكەم و پاشان ئەو بوو پەزەماندەم بۇھاتەو تاجەم بۇ  
كەوتە و ، لە ۲۸ نۆقەمبەرى، ۱۹۹۲ دا سەفەرم كەرد .

لەگەل گەشتىم دا بۇ كۆھىت چەندىن پەرسىيەر لە بارەى ئەم ژيانە  
نۆيەمەو لە مېشكەدا دروست بوو، خوشكەكەم زۆر بە پەروەش  
بوو، بۇ ھەر يەككىشمان خەونىك بوو كە ئەو پەرسىيەرمان بېيىن،  
بۆيەكەتەك بېيىمى زۆر گەريا و چەندىن جار دووپاتى كەدەو ئەيا  
خەون نابىنى، منىش باوەرم نە ئەكرد كەئەو بېيىم بۆيە زۆر  
سوپاسى خەو گەورەم كەرد، خەرا ئەو دەستى كەرد بە پەرسىيەر كەردن  
لەم لە بارەى باوكم و دايكم و براكانم ؟

پاشان لەگەل مېرەكەيدا بەردىانمەو بۆمالەكەيان كە لە  
ناوچەكەدا بوو كۆمەكەك تەلارى تيا بوو، ماوەكە لەگەلەيدا مامەو و  
دەستيان كەرد بە بانگەشەكەردنم بۆ ئىسلام، ھەرەك ئەو ھى  
لەفلىپىنەو ھىنا بېت بۆ ئەو مەبەستە، پەرسىيەرمان لىكەردن ئەيا بوون بە  
مەسۇلمان بەزۆرە ؟! زۆر بە پەرونى وەلاميان دامەو كەنە خەرا ئىسلام  
بەو جۆرە نە و زۆر كەردن لە ئايندا نە و تە باشە كەواتە وازم لىيەن  
تا خەو گەورە خەو كۆمەكەك ئەدات بەسەردا !

لەتەن ناشارمەو دەستەم كەرد بە پەرسىيەرمان لە ئىسلام و لەو ھى  
بۆچى خوشكەكەم چۆرەتە ناو ئەم ئاينەو ؟ و پاشان ئىستە بۆ  
بانگەوازى بۆ ئەكات ؟

داوام لىكەردن كە ئەمەو ئىسلام بۆيەم و، پەيويستە كە ھىچ  
نەبەت فەرسەتەك بەدەن تالەم ئاينە تەبەگەم، ئەوانىش ئەمەيان زۆر  
بەخوشىيەو لىوەرگەرتەم و، پەرزى ئارەزوو كەيان گەرتەم دەستەم كەرد  
بەفەر بوونى بنەما و پەرسىيەرمان ئىسلام، مە پەلەم نە ئەكەرد لە  
گەران بەدەو ئاينى نویدا و، ماوەى مانەو لەگەلەيدا بەردەوام

گويم له بانگ ئه بوو ( الله اكبر - الله اكبر ) . وهيه كه م شتيك كه زانيم  
بريتى بوو له ماناي ئه م بانگه كه مسولمانان بۇ نويزكردن بانگ  
ئهكات.. كه ئه مهش له چهند كاتيكي دياريكراودايه له پوژو شهودا.  
له بهرامبهر ئه مهشدا چهندين جهرهس و زهنگ ههيه كه جگه له  
ئاگادار كردنه وه هيچى تر ناگهيه نن، جياوازييه كي گهره ههيه له  
نيوان بانگكردى مهسيحي كه هه موو ههفته يه كه له يهك شه مماندا  
زهنگ ليده دريت ، له گه ل بانگكردى ئيسلامدا كه له پوژيكا پينج  
جار بانگيان دهكات بۇ ملكه چى بوخواي گهره .

پوژهكان تينه پهرين و كاتيک كه خوشكه كه م و ميړده كه يم  
ده بينى نويز ئه كه ن بهيه كه وه هه ستم ئه كرد كه ئه وان له وپه پرى  
ئارامى و دلنيايدان و ليړه وه ورده ورده خوشه ويستى ئيسلام چوه  
دل مه وه .

پوژيكيان خوشكه كه م و ميړده كه ي چوون بۇ سهردانى هه نديك  
خزميان و منيان له ماله وه به ته نها به جيھيشت و سه يرى ته له فزيونم  
ئه كرد بۇ زانينى هه واله كان و تا بزانم له جيھاندا چى پووه دات  
ئه وهى جيگاي سهرسورمان بوو كه ته له فزيونه كه م داگيرساند له سهر  
كه نالى دووى كوهيت بوو كه به رنامه كانى خو ي به زمانى ئينگليزى  
بلاونه كاته وه ، كه له و كاته دا مه وعيدى به رنامه ي (شيخ صلاح  
راشد) بوو، ئه مهش به پراستى قهديرىك بوو له لايه ن خواي گهره وه  
بوم ريخخرا بوو (وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ) له و  
كاته دا شيخ صلاح راشد ئه ميندارى گشتى ليژنه ي ناساندنى  
ئيسلام بوو، ئه مهش له مانگى ره مه زانى پيروزى سالى ۱۹۹۳ دا بوو،

لەو بەرنامەيەدا باسى لە پەيوەندى ئىسلام دەکرد بە ئاينەکانى ترەو و باسى لە ئىسلام و مەسیحىيەت کرد، وە باسى لە عىسا و محمد (ﷺ) کرد لە ئىنجىلدا و لێرەو بە جدی کەوتە بە دوا داچوونى ئەم بەرنامەيەو زۆر بە شەوقەو هەموو ئیوارانىکی چوارشەممە چاوەڕێم ئەکرد، لەم بەرنامەيەو بیستم کە محمد (ﷺ) هەوالی بە پیغەمبەر بوونی لە ئىنجیل و تەوراتدا هاتوو و ئەو لە دواى موسا و عىساو ئەنێردریت، کەوتە گەران بە دواى ئەو دا کە ئاخۆ محمد (ﷺ) بە راستى ناوی لە ئىنجىلدا هاتوو چوونکە من ناو کەیم لە عەھدى کۆن و نویدا بەرچاوەکەوتبوو .

ئێتر دەستم کرد بە گەرنگی دانى زۆر بە ئىسلام لەو لایەنەو کە بانگەشە بۆ یەکتاپەرستى ئەکات، هەرەك شىخ صلاح راشد بۆی پوونکردمەو، ئەو شتەش کە زۆر سەرسامى کردم و نەمەتوانى بەرەنگارى بێمەو بەریتى بوو لە پوونکردنەو کانى لەبارەى پیغەمبەراییەتى محمد (ﷺ) لە پێگای کتیبى پیرۆزى مەسیحیەکانەو پێش ئەوێ کە دەستکاری بکریت و وە لەو سەرچاوە ئىنجیلیە باوەر پێکراوانەش کە هەبوون . بۆ ئەمەش شىخ صلاح راشد ناماژەى بۆ چەندین نمونە و بەلگە ئەکرد لە ئىنجىلدا .

بە راستى لە پێگای شەرەکانیەو بۆم پوون بۆو کە راستى پەيامبەریتى محمد (ﷺ) هاتوو لە ئىنجىلدا پێش دەستکاری کردنى و، نەم ئەتوانى کە نکولى لەو بکەم .

لێرەو سەرەتای پازیبوونم بە ئىسلام دەستپێیکرد، بەرەبەرە دۆلى داگیرکرد و پێی کردەو و بەرەبەرە خوشەو یستیم بۆى زیادى



کرد، گەيشتمە ئەو راستىيەى كە كەس نەتوانىت بەرگەى  
لنپرسىنەوہى خوايى بگرىت و، پىويستە ھەموو مەزھەكان لە خواى  
گەرە بترسن، خواى گەورەى ھەموو جىھان و پىكخەرى ھۆكارەكان و  
خاوەنى زەوى و ئاسمانەكان .

پىگام بۆكرایەوہ بەرەو ئىسلام بەئىرادەى خواى گەورە و پىيارم  
دا كە لەگەل مێردى خوشكەكەم بچم لە لىژتەى ناسىنى ئىسلام دا  
ئىسلامبوونى خۆم پابگەيەنم و، شايەتى بىدەم بەتاك و تەنيايى  
خواى گەورە و بەوہى كە عىسا نىردراو و بەندەى خوايە ومحمدىش  
(ﷺ) نىردراو و كۆتايى پىغەمبەرەنە و پەيامبەرى رەحمەتە بۆ  
ھەموو جىھان .

ئىسلامبوونى خۆم پاكەياند لە پانزەى مانگى رەمەزانى پىرۆزدا  
لەئەوپەرى ترسمەوہ لە سزاي خوايى و لىپرسىنەوہى و ھەروەھا لە  
ئەوپەرى باوہرپوونمەوہ بە تاك و تەنيايى خواى گەورە، ئىدى  
پەيوەندىم لەگەل برا نۆ موسلمانەكلەندا زۆر پتەوبوو.

ئىسلام گەورەمان عىساي لەجىگايەكى زۆر شىاودا داناوہ  
كەبرىتىيە لە نىردراووبەندەوپەيامبەرى خوايى ھەروەك پىغەمبەرمان  
محمد (ﷺ) وە جياوازي لەنيوانيانداوہى كە محمد (ﷺ) كۆتا  
پىغەمبەرە و ئەمەش لە قورئان و لە ئىنجىليشدا ھاتووہ و  
ھەردووكىشيان بانگەشە بۆيەكتاپەرستى نەكەن و، پىغەمبەرمان  
محمد (ﷺ) خواى گەورە ناردووہىتى بۆ سەرچەم مەزھەمەتى  
تارۆزى دوايى ..

سوپاس بۇخوا، ئىستا بەسەر مسولمان بووندا چەندىن سال  
تىپەريوۋە كە لەوماۋىيەدا ئىسلام ناسى و لەو ئاينە تىگەيشتم  
بەچاكى و، ئيمانم پتەوتر بوو پاش خوئندنى ( التوحيد فى الاسلام )  
و كەئەمە باس لەچۇنيەتى ئيمان و تاك وتەنھايى خۋاى گەورە  
ئەكات .

ھەرۋەھا فېرى ئەۋە بووم كەچۇن مسولمان ئەۋەى لەسەرئىتى  
لەبەندايەتى جىبەجىتى بكات، ئىسلام ئەۋەى چاكە حەلالى كردوۋە  
و ئەۋەشى كەخراپە حەرامى كردوۋە ، جاپئويستە لەسەر مسولمان  
كەچاۋدېرى خۋاى خۋى بكات لەھەموو كاتىكدا .

بەپراستى ھىدايەتى من قەدەرى خۋاى گەورە بوو كە ھەركەسى  
بوئت ھىدايەتى ئەدات و پىنمونى ئەكات بۇرئىگاي راست، ۋەھەرئەۋ  
بوو لە فليپىنەۋە ھۆكارەكانى بۇ پىكخستىم تا بچم بۇ كۋەيت .

بەپراستى چاكەى خوشكەكەم و مېردەكەى لەيىرناكەم دۋاى  
خۋاى گەورە، ھەرۋەھا ئەۋ بەرنامە بانگخۋازىيەى كەلەسەر پووناك  
كردنەۋەى عەقلى بەندەكانى خۋاى گەورە كارى ئەكرد و منى  
لەئايىنكەۋە دەرھىئا بۇلاى ئايىنكى تر كە تيايدا پەزنامەندى خۋاى  
گەورە بەدەست ئەھىنى .

ليژنەى ناسىنى ئىسلام كە ماۋىيەكى دريژ ھەوليان لەگەلدا بۇ  
فېربوونى ئىسلام و ئەمانەش دەرگاي ھىدايەت و نور بوون لەدلدا  
، لەم جىگايەدا پياۋانئىك ھەبوون كە خۇيان تەۋاۋ تەرخان كردبوو بۇ  
خزمەتى ئايىنى خوا، داۋاكارم لەخۋاى گەورە كە پاداشتى ئەۋان و

ھەموو ئەوانەش بىداتەو ھەم ئەم شۆينەيان دامەزاندو ھەم بۆ بانگەوازکردن بۆ دىنى خوا .

لەدەوى ئىسلام بوونمەو ھەم لىژنەيەدا فېرى ئىسلام بووم و بەشدارى سەرچەم دەورە و وانەكانم كرد تيايدا و چەندىن پېروانامەم تيايدا ھەرگرت لەوانە : لە سەرەتادا ھەرچووم بە جىگىرى بانگەوازكار بۆ جالىھى فليپپىنى و ئىستاش ھەك بانگەوازىك لە لى لى لىژنەي ناسىنى ئىسلام لە ئەھمەدى كار ئەكەم، ھەسوپاس بۆخوای گەورە زۆر كەس لەسەردەستى مندا موسولمان بوون ئەمەش بەراستى فەزلى خوای گەورەيە كە بەھەرەكەسىكى بىھۆيت ئەيدات و خوای گەورەش خاوەنى فەزلى گەورەيە .

ھەرەھا بەشدارىم لە زۆرىك لە گەفتوگۆكانى نىوان مەسىحى و ئىسلامدا كەردو ھەم چەند جارىكەش سەردانى مالى خوام كەردو ھەم بۆ حەج كردن و ھەمەكەردن .

قەدەرى خوای گەورە وابوو كەمەن لە سەروودىژى لە كۆپالى كەنيسەو ھەم بە بانگەوازىك بۆئايىنى ئىسلام .. بەلى ئەمە ھىدايەتى خوای خاوەن فەزلى و مالك الملك و پەرحمان و پەرحىمە الحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدي لولا ان هدانا الله .

۹\_ موسولمان بوونى (( رەفىق چانين )) سەروكى بىسەدى عىراق سەربە رېكخراوى نەتەو ھەم گەرتو ھەمەكان بۆ كۆچ ...

رەفىق چانين لەبارەى موسولمانبوونى ھەم دەلىت : ھەرگىز نەئەچو ھەمەقەمەو كە خوای ھەموو ئەم بوونەو ھەمەماندو ھەمەبووبى ھەمەموو شتىكى بۆ كۆپەكەى بەجى ھىشتىبىت و نەتوانى بەندەكانى

خۆى يەكلايى بىكاتهو و كوپەكەى بىكات بەقوربانى تالە گوناھى  
 ھەموو بەشەرەت خۆش يىت !! بۆيە لىرەو پووم كىرە كىتەبخانەى  
 مەركەزى سويسرا و بەدوای راستىدا دەگەرپام، كەوتە ھەلاویر  
 كىرەنى لاپەرەى چەندىن كىتەب لەبارەى ئاينە جىاوازەكانەو تاخوای  
 گەرە پىنمونی كىرە و قورئانىكى وەرگىردراوى سەرزمانى ئەلمانىم  
 چاوپىكەوت، بەراستى بىر كىرەنەو لۆژىكى پال ئەنەت بە بىرىاران  
 و پۆشنىبىرانى پۆژئاواو بۆ ئىسلام ئەگەر ئارەزوو بىكەن، چۈنكە  
 تەعالىمەكانى ئىسلام لەگەل فەترەت و زانستدا يەكەدەگىرەو و  
 ئەمەش ئەو دەستەبۆزئانە (النخبه) پائەكىشەت لەبەرئەو بىر  
 ئەكەنەو و تىپرامان ئەكەن، خۆ ئەگەر ھات و ئەمانە بەجەدى بگەرپىن  
 بەدوای راستىدا بىگومان پوونەكەنە ئىسلام . پاشان ئەم  
 كەسايەتەى دەلەت : ئىسلام تەنھا لەسەر بىنەماى ئاشتى و  
 لىببوردەى بىنات نەزراو بەلكو بانگەشەش بۆ دامەزراندنى داد  
 پەرورەى ئەكات لەنەوان تاكەكانى كۆمەلگاكەندا و ھەرەھا دژايەتەى  
 سەم و دووپووى دەكات .

ئەمەش چاوپىكەوتنى گۆفارى المەجتمە لەگەل ئاوبراودا:

\* ئەگەر بمانەوئەت بالۆئز رەفىق چانەن بەخوئەنەران بىناسىنەن

ئەلەين چى ؟

لە سويسرا لەدايك بووم و تەمەنم پانزەسالان بوو كەمسولمان  
 بووم و پاش مسولمان بوونەكەشم پووم كىرە پاكستان و پاشان بۆ  
 چەند دەولەتەىكى تىرچووم و، بۆ ھەرشوئەنىك چووبىتم ھىندەى  
 پىمكرايەت پىشتەگىرى و يارمەتىم پىشكەشى موسولمانان كىرەو،

ئەۋەش كەمە بەستىم بۈۋە ئەۋە بۈۋە كەمسۇلمانان ھەموكات ھەول  
 بىدن لەخزمەتى يەكتىدا بن بەتايىبەتى لەكاتى قەيران و  
 نەھامەتتەكاندا، بەنىسبەت بۈۋارى خۇيىندىشمەۋە من تۈۋانىۋمە كە  
 پلەي ماجىستىر لەبۈۋارى ئىدارەي كاردە بەدەست بەيىنم، بەتايىبەتى  
 لەبۈۋارى ئىدارەي پارەۋ بانقدا .

ۋەلەبەر ئەۋەي ئىسلام إنشاء الله ھەموكات لەدلىمدايە ، نامەي  
 ماستەرەكەم تەرخان كىرد بۇ (( بانكەكان و بەرھەمەيىنان بە  
 رەزامەندى ياساكانى ئىسلام )) ۋەھەتا زىاتىر شارەزەبم لەم بۈۋارەدا  
 بىرۋانامەي دىلۋوم لە بۈۋارى بانكەكان و دىلىيى ئىسلامىدا بەدەست  
 ھىناۋ، لەۋ بىرۋايەدام ئەم بابەتە زۆر گىرنگە ئەگەر ھات و پىشكەشمان  
 كىرد بەخەلكانى تىرو بۇمان پۈۋونكىردنەۋە ئەۋ كات باش تىئەگەن  
 كەئىسلام چەندەتايىنىكى گەۋرەيە .

كاتىك سەيرى سىستەمە ئابۋورى يە جىھانىيەكان ئەكەين دەبىيىن  
 ئەم سىستەمانە يەك بەيەكيان ناكاملن و چەندىن كىشەۋ  
 تىكەلكىردنى زۆريان تىدادايە ، ئەمە لە كاتىكدايە كە سىستەمى  
 ئىسلامى سىستەمىكى ئابۋورى مەۋىي تىرو تەسەلە كە  
 شۈيىنكەۋتۈۋانى فىرى پىشەنگى و پەۋشتى بەرز ئەكات و جەخت  
 لەسەر بەرژەۋەندى ھەمۋان ئەكاتەۋە .

ئىستاش من ۋەك سەۋكى نىردراۋانى سەر بە پىكخراۋى نىۋ  
 دەۋلەتى بۇ كۆچ و پەنا بەران كاردەكەم .

\* ھۆكارەكانى مەسۇلمان بۈۋونت چى يە ؟ .

ئەوھى ھانى منى دا بۇ ناسىنى ئىسلام و پاشان مەسۇلمان  
بوون، بىر كىرگەن ئەوھى لۇجىكىيەنە بوو .

من دايك و باوك مەسىھىيەكى مۇلتەزىمى پىرۇتستانت بوون  
و ھەر لەتەمەنى زۆر مەندالىمەو ھەولۇ ئەوھىياندا كەفئىرى ئاينى  
مەسىھىم بگەن و بەلام كاتىك تەمەنم گەيشتە مۇراھقى كەوتە  
بىر كىرگەن ئەوھى لەوانەى كەلە بارەى مەسىھىيەتەو دەمخوئىندو بۇم  
دەركەوت كە زۆر لەوانەى كەخوئىندو مە ئەكرىت بىيانخەينە  
چوارچىوھى شتى نالۇجىكى ونا پاستەو .

بۇنمۇنە ، بىنەپەت و ناوەرۇكى ئاينى مەسىھى ئەوھىيە كە  
مۇقەھكان خۇيان لەبنەپەتدا بەخراپى لەدايك دەبن!! بەلام خۇاي  
گەورە بەپرەھمەتى فراوانى خۇي قۇربانى بەكۇرە تاقانەكەى داوھ  
تائەم خەلكە لەھەلەو تاوانەكانيان پىزگارىيان بىت ؟؟؟، جارىكىيان لە  
پراھىيىكم پىرسى بۇچى پىئويىست بوو خۇاي گەورە كۇرەكەى بكابە  
قۇربانى ؟ ئاخۇ خۇاي گەورە تواناي بەسەر ھەمو شتىكدا نىيە و  
ناتوانى كەبەبى تاوان دروستمان بكات و بەواتايەكى تر لىشمان  
خۇش بىت ، وەلامى ئەم پراھىيە زۆر وروژاندىمى، وتى كەئەو لە  
ماوھى دىراسەكردنى زانستى لاھوتدا چەندىن شەو ماوھتەو و  
بەقۇلى كارى لەو بوارەدا كىرەو بەلام نەيتوانىوھ بگاتە ئەنجام و  
وەلام!! .

نەمۇنەيەكى تر : جارىكىيان كەباش لەبىرم نايەت تەمەنم چەند  
بوو دە سالان بووم يان دوانزە، مامۇستايەكمان وتى كە لە كۇندا  
خۇاي باوك ھەبوھ كە ئەو شتەكانى ھەموو بەدەست بووھ

لەبۆنەو ەردا بەلام لەپاشدا كۆپەكەى ھاتووە كە ئىدى دەستى  
گرتووە بەسەر كارەكاندا . لەكاتەدا دەستم ھەلپى ئىزنى ئەوم  
خواست قسەبكەم، پرسىارم گرد، باشە چى لەپياوہ گەرەكەھات ؟  
نایا لە بەرپۆوەبردن و حوكم كردنى جىھان ماندوو بوو ؟؟ بىگومان  
وہلامى ئەم پرسىارە نەدرايەوہوہەرەشەم لىكرا كەدەبىت بەرپۆوە  
قسەبكەم.

بەم جۆرە دىراسەكردنم بۆ مەسحىيەت نەيتوانى كە دلم  
جۆش بدات و پازىم بكات، ھەرچۆن بوو نەمئەتوانى تەصەورى  
ئەوہ بكەم كەخوایەك بەگەرەيى خۆى ماندوو بىت و سەرچەم  
كاروبارەكانى بۆ كۆپەكەى بەجىبەئىت . و ئەم خوایە نەتوانىت  
لەھەمووان خۆش بىت ئەگەر بىەوئەت و قوربانى بەكۆپەكەى بدات  
لەو پىناوہدا : لىرەوہ ئىدى پروم لەكتىبخانەى ناوہندى سويسسرا  
نا بۆ گەرەن بەدواى راستىدا، كەوتە ھەلدانەوہ و تاوتوى كردنى  
چەندىن كتیب لەبارەى ئاينەكانەوہ تا خواى گەرە پىنمونی كردم  
بۆ لاى كتیبكى قورئانى تەرچەمەكراو بۆ سەرزمانى ئەلمانى .

بەم جۆرە پىگام بۆ ھاتنە ناو ئىسلامەوہ خىراو ئاسان بوو.  
كاتىك كەسورەتى الفاتحەم خوئندەوہ، دلسۆزىيەكم لەدلما بىنى  
وكاتىك كە ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾  
دووبارە ئەكردەوہ ھەستم كرد كە ئەمە ئەوہىيە بەدوايدا ئەگەر پىم  
ئەمە ئەو خوایەيە كە لەبەندەكانى لە مەروە خوش دەبىت بەبى  
ئەوہى كە قوربانى بەكۆپەكەى بدات، ﴿الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، مَالِكِ يَوْمِ

الذین ﴿ بۆم دەرکەوت کەئەمە ئەو خوایەیه کە ھەموو کەونی دروست کردوو و دەسەلاتیشی بەسەریدا ھەیه تا پۆژی لیپرسینەو، ﴿إِنَّكَ نَعْبُدُ وَإِنَّكَ نَسْتَعِينُ﴾ لیڤرەو بۆم دەرکەوت کەپیویست ناکات پشت ببەستریت بەچیرۆکی خیزان و کوپ و باوک، ﴿أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ بەئێ ... کێ ھەیه کەھیدایەتەمان بدات جگە لە بەدیھینەرمان ؟ ، ﴿صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ﴾، پاش خویندەو ھەم بۆ ئەم وشە بەرزو جوانانە ی ئەم سورەتە بەراستی گۆڤام بەرەو ئیسلام و ئارەزووم پەیدا کرد بۆ زیاتر شارەزابوون لەم ئاین و شەریعت و بەھاو ئەخلاقە ..

\* خیزانەکەت چۆن ھەوالی ئیسلام بوونی تۆیان وەرگرت بەتایبەتی تۆ کەئەو کات ھێشتا منداڵ بوویت ؟

دیارە ھەلویستی باوکم زۆر تەقلیدیانە بوو، پاش ئەو ی کەقورئانەکی خویندەو سوتاندنی، دایکیشم ڕیگر بوو چونکە دُنیا بوو لەو ی کەئەگەر ئەو قورئانە لەناو بچیت من نوسخە یەکی تر پەیدا ئەکەم و ئەیکرەمەو ئەمەشی بەپارە بەفەرۆدان دا ئەنا .

من لەباوکم پرسى باشە ھیچ ھەلەو خراپە یەکت لەناو قورئاندا بینی ئاوا ئەیسوتینی؟ وتی نەخیر!! من ھیچ شتیکی ھەلەم نەبینیووە تیایدا بەلام من وەك مەسیحی باوەڕم بەو ھەیه کە پەییوەندی بوون بەخواوە ناکریت بییت مەگەر تەنھا لەڕینگای مەسیحی کوپی مەریەمەو، لەپاشدا باوکم بۆچوونی گۆڤردا کاتیك



يەككە لەقەشەكان وتبوى ئەكرىت مەسۇلمانان لەدوايدا بخرىنە  
پلەيەكى نزمى بەهەشتەو .

\*خىزانى بالۆيز رەفيق چانين لەسىبەرى ئىسلامدا چۆن  
دەژين؟

من ئافرهتییكى مەسۇلمانم خواست و مالهەم بە تەواوەتى  
پەنگى ئىسلامەتى گرت..(المجتمع ژ ١٦٨٢ لە ٢٤/١٢/٢٠٠٥)

١٠\_ چوو بۆلەوئەوى خۆی ئىنتەجار بکات بوو بە بانگەواز؟؟

لە شارى (سانفرانسیسکو) کە يەكکە لە شارە بەناوبانگەکانى  
ئەمریکا، پروداویک بەسەر قوتابى (جیف) دا هات، ئەم قوتابىيە لە  
يەكکە لە هەرە زانکۆ بەناوبانگەکانى ئەو ولاتە دەخویند،  
پۆژیکيان لە لایەن سەرۆكى زانکۆکەيەو دەعوەت نامەيەكى بۆ  
هات تا لەئاهەنگىکدا ئامادەبێت بەمەبەستى پىرۆزبایى کردن لێى،  
بۆ بەدەست هێنانى پلەى ماجستىر بەپلەى نایاب و شەرەفى يەكەم  
و هەرەها بەهۆى ئەوئەوى کە بچووکترین قوتابىيە لە ئەمریکا کە ئەو  
پلەيەى لەو بواری پىسپۆریەدا بەدەست هێنايێت، ئەمەش  
لەراستیدا بۆ خۆى شتێكى بەدەستەتووى زۆر گەورەبوو بۆ ئەو  
زانکۆيە وە پىوێستیش بوو کە(جیف) یش شانازى پىوێبکات  
چونکە ئەو دەستکەوتیى مێژوویى بوو بۆى .

پاش تەواوبوونى ئەم چاپىکەوتنەى لەگەڵ سەرۆكى زانکۆ،  
لە دەم و چاوى جیف دا بەتەواوەتى تىببى ناپەرەحتى و خەم  
دەکرا لەجیاتى ئەوئەوى وەك خەلکانى تر کاتێک کە ئەم جۆرە

ھەۋالانە دەبىستىن زۆر دلخۇش ئەبن و تەنانەت جۆرىك لە خوشىش دەردەپىن .

سەرۋكى زانكۆكە بەمە سەرسام بوو بەلام پىرسىياری لىنەكرد بۇچى واىە .

ئەۋەبوو لە پۇژى دىياری كراودا ئاھەنگى دەرچوونەكە گىپىردا و ( جىف ) یش بە جلى تايبەتى و بە پۇبى دەرچوونەۋە ئامادە بوو،خرايە شوینی ئامادەكراو بۆى و چەندىن جار گوئی لە ناوی خۇى بوو لە دەنگۆكانەۋە لەگەل چەندىن پیاھەلدان و باسكردنى ئەو بىروانامەيەى بەدەستى ھىناۋە، پاشان لەناو چەپلە لىدان و ھاواركردن و دەستخۇشى بنەمالەكەى و ھاوپىيانی و ئامادەبووانىكى زۇردا سەرکەوتە سەر مەنەسەى سەرەكى بۇ ۋەرگرتنى بىروانامەكەى و ، لە كاتى ۋەرگرتنى بىروانامەكەيدا ( جىف ) دەستى كرد بەگىيانىكى زۆر بۆيە سەرۋكى زانكۆبە سەرسوپمانەۋە پىئى وت تۆ لەبەر زۆرى خۇشيت لە بەدەستەينانى ئەم بىروانامەيەدا دەگىرىت ؟؟

(جىف) ۋەلامى دايەۋە : نەخىر من لەبەر زۆرى دل تەنگىمە دەگىرىم: سەرۋكى زانكۆ زۆر سەرى سوپما و پىرسى بۇچى كوپم؟ تۆ پىنويستە لەمپۇدا زۆر دلخۇش بىت .

جىف وتى : من وا گومانم ئەبىرد كە لە بەدەستەينانى ئەم سەرکەوتنەدا دلخۇش دەبم بەلام من ھەست ئەكەم شتىكم نەكردۋە بۇ خوشگوزەرانى نەفسى خۇم، ۋە من ھەست بەدلتنەنگى

و نارەھەتتەكى زۆر ئەكەم كە نە بېروانامە و نە پلەي زانستى و نە ئاھەنگ دىلخۆش ناكات .

پاشان جىف بېروانامەكەي ھەلگرت و زۆر بەخىرايى لەو شويىنە كىشايەو بەبى ئەوئى چاۋەپرى بكات تائاھەنگەكە كۆتايى بىت و پىرۇزبايى لىبىكرىت لەلايەن ھاپرىيان و نىزىكانى يەو .

( جىف ) گەپرايەو بۆ مائەو و بېروانامەكەي ئەمدىو و ئەودىوى دەكرد، پاشان كەوتە قسەكردن لەگەل بېروانامەكەيدا و پىيى وت من چىت لىبەكەم ؟

تۆپىگەو كاريكى ديارو پاراۋەت بەمن بەخشىو لە ناو زانكۇدا و بوومەتە دەنگوباسى ھۆكارەكانى پاگەياندن بەلام تۆ خوشگوزەرانىت بەنەقسەم نەبەخشىو، من ئەمەويىت لەناخدا خوشحال بىم، لە دىيادا ھەموو شتىك ھەر بېروانامە و پلەو پاىەو ناوبانگ و پارە نىە، بەلكو شتىكى تىرىش ھەيە ئەويش ئەوئىە كە دەبىت ئىمە دىلخۆش بىن .

ھىچ يەككە نە لەنافرەت و نە لەخواردنەو و نە لەپاۋاردن نەيانتوانى كە دلى ( جىف ) خوش بكن و بە پىچەوانەو پوژ دواى پوژ زياتر دلى تەنگ ئەبوو بۆيە بېريارى دا كە سنورىك بۆ ئەمە دابىنىت و ئىنتىخار بكات، بۆ ئەمەش پىگايەكى دۆزيەو كە لەسەر جىسرى ( گولدن گىت ) يانى جىسرى دەرگاي ئالتونى كە يەككە لە بەناوبانگترىن جىسرەكانى ئەمريكا و ۋەك لاىەنىكى شارستانى ئەو ولاتەش سەيرى دەكرىت و يەككە لە گرنگترىن لاىەنەكانى پىشكەوتنى تەكنەلۇجى و زانستى ئەمريكا : خۆي

فريبداتە خوارەو، بۆئەم مەبەستە ( جيف ) بەرەو دەرگای ئالتونى  
 كەوتەپرى، لەويدا چەند گەنجىكى خواناس ھەبوون كە لە نزىك ئەو  
 شوينەو لەبەر كەم دەرامەتى لە ژوورىكى بنى كەنيسەيەكدا  
 دەژيان و بەمەستى خويندن لە ئەمرىكا بوون وخويان بوخوا  
 يەكلايى كردبوو ھەريكى بانگخوازي و خواناسى بوون ،  
 لەوكاتەدا كە ( جيف ) چوو بۆ ئينتھار كردن ئەمانە لەنزىكى ئەو  
 ناوچەيە بەمەبەستى بانگكردنى خەلكى بۆلاى ئىسلام بەجل  
 ۋەبرگى ئىسلاميەو دەسورانەو ۋە لەبەر زۆرى سەجدە  
 بردنیشيان بۆخوای گەرە ناوچەوانيان ئەگەشايەو، كاتىك  
 ( جيف ) ئەمانەى بىنى زۆر پىيان سەرسام بوو لەژيانيدا خەلكانى  
 وای نەبينبوو نە بەو جلو بەرگانەو نە بەو جۆرە جازىيەتەش كە  
 پايان ئەكيشا بەلاى خوياندا ، بۆيە لىيان نزىك بوو ۋە لىي  
 پرسىن : ئىو كىن ۋەبۆچى ئەم جۆرە جل ۋە بەرگەتان لەبەركردووە؟  
 يەككىيان ۋەلامى دايەو ۋە وتى:

ئىمە مسولمانىن وخوای گەرە پىغەمبەرمان محمد (ﷺ)ى  
 ناردووە بۆلامان تا خەلكى لە تاريكىيەو بەرەو پروناكى بەرىت و  
 ھەتا خوشگوزەرانى و دلخوشى بۆ مروقاىەتى بىنىت لەدنياو لە  
 دواپۆژدا ...

كاتىك گووى لەوشەى (خوشگوزەرانى) بوو ھاوارى كرد تا  
 خوشگوزەرانىان بۆبىنىت !!... من بەدواى خوشگوزەرانيدا دەگەرپم  
 ئايا لەلاى ئىو دەستم ئەكەوئىت؟ ۋەلاميان دايەو كە ئىسلام ئاينى  
 خوشى و خوشگوزەرانى يە ، ئاينىكە ھەمووى خىرە دوامان بكەو

بەلكو خۇاى گەورە ھىدايەتتە بىدات بۇ سەردىنەكەى و چىژى  
خۇشگوزەرانى بىكەيت، ئەوئىش وتى لەگەلتاندا دىم وناشزانم ئەو  
خۇشگوزەرانىيە كەباسى دەكەن خۇشگوزەرانى پراستەقىنەيە يان  
نا . من پىش ئەوئى ئىوۋە بىيىنم بۇ ئەوۋە ھاتبىووم تا ئىنتىجار بىكەم و  
لەسەر ئەو جىسرەوۋە خۇم فېرىدەمە خوارەوۋە، چۈنكە من خۇش  
گوزەرانىم نە لە پارەو نە لە رابواردن و نە لە بېروانامەدا نەبىنى كە  
بەدەستم ھىناوۋە .

پىيان وت : وەرە لەگەلماندا ئاينەكەمانت فېر ئەكەين بەلكو  
خۇاى گەورە ئىمان بخاتە دالتەوۋە و ھەست بە خۇشى بىكەيت خۇاى  
گەرەش تواناى بەسەر ھەموو شتىكدا ھەيە ....

(جىف ) لەگەل ئەو مسولمانانەدا چوو بۇ ژورەكەيان و لەوئى  
ئىسلاميان بۇ باسكرد . قەناعەتى كىردو وتى بەپراستى ئەمە  
ئاينىكى باشە، ناپۇم ھەتا نەيەمە ناو ئاينەكەتانەوۋە، ھەر  
لەوئىدامسولمانبوونى خۇى ئاشكرا كىرد .

جىف بىنى كەخۇشگوزەرانى لەئىسلامدايە . لەخۇشەويستى  
خۇاى پىغەمبەرەكەيدايە ، پاشان زىياتر دلخۇش بوو بەوئى كە بوو  
بە بانگخوازىك لە ئەمىركادا بۇ ئاينى خۇاوناوى خۇى كۆپى بۇ  
( جەغفەر ) و ھەرەك لە سىرەى پىغەمبەرى خۇاشەوۋە بىنىومانە كە  
پىغەمبەر (ﷺ) بەئىنى بە جەغفەرى كۆپى ئەبوتالىبى مامى دا كە  
بەدوۋى بال لەبەھەشتدا دەسوپىتەوۋە، ئاۋاش ئەتوانىن بلىن كە  
جەغفەرى ئەمىرىكى لەپاش مسولمانبوونى دوۋبالى ھەبوو  
لەخۇشى و خۇشگوزەرانى بەوئى كەبوۋەمسولمان و، سەرچەم

مال و سامان و ژيانى خۇي وەقف كرد له پيئابلاوبوونەوہى ئەم  
ئايىنەدا له ئەمريکا .

۱۱\_ خەديجەي فەرەنسى : ئىسلام ھەموو شتيكى پيئەخشيەم

ئەم ئافرەتە يەككە لەو ژنانەي كە بە مسولمانبوونيان زۆر  
دەخوشن و شانازيەكي گەورەش بە مسولمانبوونەكەيەوہ ئەكات  
سەربارى ئەو كيشانەي كە تووشى بوو، سوورە لەسەر  
باوەرداريەكەي و ناوي خۆشي لە (كاترين موروا) وە گوپيوە بۆ  
(خەديجە عبدالله) بۆ زياتر ئاشكراكردى مسولمانبوونەكەي و  
لەپيئابلاو خزمەتي ئىسلاميشدا توانيويەتي كۆمەلەيك لەفەرەنسا  
بەناوي (ئافرەتانی مسولمانى فەرەنسا) وە دابمەزىنيت .

\*پيمان خۆشە لیت بپرسين چۆن بوويت بە مسولمان؟  
ئەمەويت لەسەرەتادا بليەم : ئەو ھەستەي كەمن ئەمرو ھەمە زۆر  
جياوازترە لەوہى كە لەپيشتردا ھەمبوو ، من ئەمرو مروقيكى ترم،  
ھەست بە خۆشگوزەرائى راستەقینە دەكەم لە پەيوەنديدا لەگەل  
خۆم و لەگەل دەورووبەردا . ئىسلام بەنيسبەت ئيمەوہ وەك فەرەنسى  
ئايىنكى نامۇنيە و گەيشتنيشم بەئىسلام بە ريكەوت نەبووہ  
چونكە ئيمە بە ھوكمى ژيانى زانكو و ھەنديك بابەتي تر بەردەوام  
لەگەل پەناھەندەي مەغريبى و مسولماناندا ھەلسوكەوت ئەكەين ،  
بۆ خۆشم چەندجاريك سەردانى ولاتانى وەك مەغريب و تونس و  
جەزائير و لىبيام كەردبوو ئەوہى لەم كۆمەلگا مسولمانانەدا زۆر  
سەرنجى پائەكيشام بريتي بوو لەو خوجياكردەوہ جوانەي كەلەم  
كۆمەلگايانەدا ھەبوو ، سەربارى ئەوہى كەزۆر سادە بوون ھەولى

خۇبەگەرە پېشاندىيان ئەداو شىتېكىيان ھەبوو كەشانازى  
پىئەبەن و گەرەيان بىكات كە ئىسلام بوو، سەرسام بووم بەو  
يەقىنە جوانى كەلەچاوى ئەو مۇقە سادانەو ئەبىنرا، ئەمەش  
بابەتېكى يەكجارگەرەبوو بووم...

پاشان وا رېكەوت كە داوەتنامە يەكەم بۇھات لە مەغرىبەو تالەوى  
وانە بلىمەو ، بۇيە سەفەرەم كەرد بۇ مەغرىب و لەوى رېم لە  
كەسېكى مەغرىبى كەوت كە لە داويدا بوو بەھاسەرم ئەم  
كەسايەتېيە زۆر شتى بۇ پوونكەرمەو و زۆر شتېشى بۇ  
راستكەرمەو، لېرەو بووم بە مەسۇلمان بەلام ئەم بېرەرەم نە بەپەلە  
بوو وە نە لېشى پەشىمانەم بگەرەزۆر شانازى پىئە ئەكەم، بېرارىك  
بوو كە پاش قولبەونەو يەككى يەكجار زۆرەو بەو پەرى  
باوەرە خۇبەونەو ھاتە كايەو، لەبەر ئەوئەمەن لە ئىسلامدا ئەو  
ژيانەم دۆزىيەو كە پىئەستەم پىئە بوو، رېز و بەزى و  
خۇشەوئەستى خەلەكېم بېنەو، بۇيە لەگەلەندا ئاوتە بووم و  
ھەرگىز لېيان جىانامەو .

ھەرەو ھە لە ئىسلامدا مەن رېزى مەواندارى و خۇشەوئەستى  
چاكەو دۆرەكەوتەو لە دۆ و دۆرمانەم دۆزىيەو ، لە ئىسلامدا  
پىرۆزى دايك و باوكەم بېنى، ئەمانە سەرجەم وئەنى ئىسلامەن كە  
مەنان لە لەناوچوون پاراست ، مەن مەسۇلمانەم و زۆرەش دىخۇشەم بە  
ئىسلامەكەم، بۇيە لېرەو ئىدى بېرە كەردەو كە ئافەرەتەنى تەرى  
فەرەنسېش لەو لەناوچوونە رېزگار بەكەم بۇئەمەش كۆمەلەى  
( ئافەرەتەنى مەسۇلمانە فەرەنسا ) مە دامەزەندە، كەوا بۇ پىنج سەل

ئەچىت سەرۆكايەتى ئەكەم، نايشارمەوھ كە لە سەرەتادا تووشى چەند گىروگرفتېك بووم، ھەموو بە (شىت)يان لەقەلەم ئەدام كاتېك كەمسولمان بووم، بەتايبەتى كەسوكارم و ھاوپىيانم و تەنانت قەشەشيان ئى داپېرم لەسەرەتادا، بەلام لەدوايدا وردە وردە پراھاتن و ئىستا ھەرچۆن بىت باوھەريان بەوھ ھىناوھ كەمن پىگايەكى راستم ھەلبەردوھ .

\*لەم سالانەى دوايدا چەند ئالوگۆپىكى سىياسى بەسەر فەرەنسادا ھات بەتايبەتى كاتېك گەيشتە ئەوھى كە پىگەى بالاپۆشى نەدرىت لە خویندنگاۋ دام و دەزگا پەسمىيەكانى ولادتدا.. \*ئىوھ وەك كۆمەلەى ئافەرەتانى مسولمانى فەرەنسا چۆن پووبەپرووى ئەم ياسايەبوونەوھ ؟

من بېروام واىە ترسناكتىن نەمانى ئازادى لە فەرەنسادا دەرچوونى ئەم بېرارەبوو كە پىگا نادات ئافەرەتان بەئارەزووى خۆيان سەريان داپۆشن، ئەمە كۆتېكى راستەقىنەىە بۆ كەسەكانى ئەو دەولەتەى كە لە دەستورەكەيدا زياتر لە سەد مادە باسى ئازادى تاكە كەسىۋ پىزى ئازادى بەرامبەر ئەكات .

ئەوھى جىگاي داخە ئەوھىە ئەمە تەنھا بېرارىك نەبوو بەلكو ئەمە موئامەرەىكە لە بوونى فيعلى مسولمانان ئەكرىت لەفەرەنسادا .

ئەوھى جىگاي سەرسوپمانە حكومەتى فەرەنسا ئىجرائات لەسەر بوونى لوبى جوولەكەى ناكات لە فەرەنسا كە لە كۆتايدا نەك بۆ فەرەنسا بگرە بۆ سەرچەم باشوورى ئەوروپاش مەترسيان ديار



و ئاشكرايه، به جوړى كه نه مانه به جوړكى زور نابجى درى نه وانه  
كه داواى لیبوردهی و راستى نه كهن له ژيانى فېرېنسادا  
نهمهش له دواچاردا بوخوى وه ئینقلابیكى سیاسى وایه له  
فېرېنسادا و نه وېشى كه سوودى لیده بینیت ته نها جووله كه و  
نه وانه یه كه بهر ژه وېندیان له گېل جووله كه دا هیه له فېرېنسا و  
دوايش ده بیته په نگواردنې نازادى و نازادییه كان پیشیل  
نه کریڼ .

\* خوشكه خدیجه تو ماموستایه کی زانکویت ، به لام له بهر  
نه وې كه بالا پوښى به زوره ملی له زانکو دهرکرایت و . نهمهش  
پوژانه چنده ها نافرته مسولمانى فېرېنسى تووشى نه بیته ، تو  
له م بارودوخه ناله باره دا چون نه ژیت ؟

به لى من له بهر بالا پوښیم له زانکو دهرکرام ، له سهره تادا  
سهرى زانکو كه م زانکوى ( برفانس ) داواى لیکردم كه نه گېر واز  
له بالا پوښى بهنیم نه وې پارهم بو زیاد نه کریت و چنده به لینیكى  
له م باره یه وې پیدام به لام ئاشكرايه كه بالا پوښى به نیسبه تی منه و  
ته نها کرداریك نیه هه روه كه هندیك ده لىن داپوښینى سهریت  
به لكو بریتیه له هزر و بیر، بالا پوښى ته نها بریتى نیه له  
جلوبه رگیک به لكو بریتیه له باوېر و یه قینیک كه بویه كه م جار له  
رینگایه وې هه ستم کرد به وې كه من بوونم هیه و مروقم، له بهر نه وې  
هیچ كه سینك و هیچ شتیک نیه بتوانى له سهرى مساوه مېم له گه لدا  
بكات !!

من سوپاس بۇخوا لەپىڭاي پىڭخراۋەكەمەۋە توانىۋمە ئىستا  
ئەۋ بۇشايبە تاپادەيەكى باش پىڭكەمەۋە و ئىستا لە  
پىڭخراۋەكەمدا چەندىن ئافرەتى مسولمانى پىسپۇپى بۋارە  
جىاجىاكانى كۆمەلناسى تىايەۋ توانىۋمانە لەپىڭايەۋە چارەسەرى  
كىشەى چەندىن ئافرەتى مسولمان بەكىن و، چەندىن ئافرەتى  
نامسولمانىش كەفەرەنسەن پامانكىشاۋن بۇناۋ پىڭخراۋەكەمان و  
ھەندىكى زۆر لەۋانە لەدۋايدا بۇخۇيان بوون بەمسولمان و سوپاس  
بۇخوا لەگەلمان ماۋنەتەۋە، ئەمەش ئىمە بەئەركى سەرشانى  
خۇمانى دەزانىن چ وەك مسولمان چ وەك فەرەنسەش و، توانىۋمانە  
زۆرىك لەۋ ئافرەتانە لەلای خۇمان كۆبكەينەۋە كەتۈشى سەتم بوون  
لەناۋ دامودەزگاكانى فەرەنسادا و. توانىۋمانە ئەۋە بەكىن بە  
پەرەنسەپ كە مسولمانانىش بەتايىبەتى ئافرەتى مسولمان مافى  
خۇيەتى كە لە كۆمەلگادا بە پىپى ياسا پۇلى خۇى بىيىت .

ئەمەۋىت لەكۇتايدا ئەۋە بلىم من كاتىك شايبەتمانم ھىنا  
لەبەردەم ئىمامى مرگەۋتدا لە پارس بەپاستى ھەستەم كەتازە  
لەدايك بووم و، ھەستەم بە خۇشەك كەنەزانم چۇن باسى بەكم ،  
ھەستەم كەد گرىكانى ناخم دەكرىنەۋە، بۇيەكەم جار لەژيانمدا  
ھەستەم كەد گەشتۈۋمەتە ئەۋ ئاۋاتەى كەچەندىن سالا بەدۋايدا  
دەگەرەم .

لەپۇژەۋە من زۆر گۇپاۋم و زۆر لىپوۋردەم لەگەل خەلكانى  
تردا، بووم بە كەسىكى ئارامگر و لە خۇبەردو، ئىستا كاتەكانم لە  
شتى زىادەۋ بىمانادا بەسەر نابەم ، ئىستا من ئامانجىكم ھەيە

ئەۋىش مائەكەم و مىردەكەمە كە بۇ خۇم كىردوومىن بە  
بەھەشتىكى بچووك و تيا ئەژىم لەم دىيايەدا كەئەمەش تەنھا  
بەھۇى ئىسلامەۋە بوو.

من جاران زۆر دوودل و خەمبار بووم نەم ئەزانى چى بكەم ،  
ھەموو كات لەخۇم ئەپرسى چارەسەر چى يە؟ ئىستاش من ئەو  
پرسىارە ناكەم چونكە پىگای راستم دۆزىۋەتەۋە و خۋاى گەۋرە  
پىنمۇنى كىردووم .

ئىستا كە خەلكانىك ئەبىنم بەدۋاى دىيادا پائەكەن و پىۋەى  
خەرىكن زۆر بەزەم پىيائىدا دىتەۋە چونكە ئەزانم ئەۋانە ئىستا لە  
پۇچۋونىكى تەۋاى نەفسى و وىژدانىان .

ھىۋانەخۋازم كەيارمەتياى بىدەم بۇئەۋەى باۋەپىھىنن بەۋەى من  
باۋەرم پىھىناۋە و ھەمووكات پىيان ئەلىم : سەيرى من بىكەن  
ئىسلام نەك ھىچى لىنەسەندەم بەلكو ھەموو شىتىكى پىبەخشىم .  
سوپاس بۇخۋاى گەۋرەش بۇ ئەۋ ھەموو بەخشىشە . سەرچاۋە :  
[http://www.almoslim.net/figh\\_waqi/show\\_con](http://www.almoslim.net/figh_waqi/show_con)

[v\\_main.cfm?id=۹۱](http://www.almoslim.net/figh_waqi/show_con)

۱۲- موسولمان بوونى ئافرىتىكى ئوستورالى :

سەلما ئافرىتىكى ئوسترالىيە، سالانى سەرەتايى لە  
قوتابخانەى كەنىسەدا بىرۋتەسەر و، لەۋىۋە گەشەى كىردوۋە  
وکارۋانى ژيانى لە پىشت دىۋارەكانى كەنىسەۋە دەست پىكىردوۋە ،  
گۈنى بۇ ئاۋازى دەنگى زەنگەكەى و سىروۋدى نزاۋ پارانەۋەى

دەگرت .. بەلام زۆرى نەخاياند كە بانگى سىروشت بەناخيا بلاو  
بووئە ..

لەم چەند دېرى خوارەودا سەلما گەشتەكەى خۇيمان بۇ  
دەگىرئەو كە چۆن لەتەنگەبەرى ژيانەو بەرەو فراوانى ئىسلام ،  
پۇشتوودە دەئىت :

بىرو باوهرى مۆرمەن :

من لە خىزانىكى ئوستالى لە دايك بووم كە سەر بە تايەفەى  
(مۆرمەن) ن ئەو تايەفەيش ھەندى بىر و باوهرى تايەت بە  
خۇيان و جياواز لە مەسىحىيەكانى ترەھىيە ، ئەم تاقمە پىيان وايە  
كە ھەموو خەلكى مندالى خوان و مەسىحىش كۆرە گەرەى  
خوايە و، ھەجى بەردەوامە و بەتياچونى مەسىح كۆتايى نەھاتوودە  
وناو بەناو پىغەمبەر وپەيامىك لەم سەر زەويىيەدا پەيدا دەبى ،  
پىغەمبەرى ئىستانيان لە ئەمرىكادايە ..

پاش دەرچوونم لە كەنىسە بووم بە مامۇستا و دەرسە  
دەوتەو . من لە ئاينەكەمدا بە تەواوى پۇچووبووم ، ئەوئەبوو  
لەناو كەنىسە دەرسە دەوتەو و لە دەروە ياشيا خەلكىم بۇ بانگ  
دەكرد .

ئافەرەتانى كەنىسە :

لەگەل ئەو پابەندى وتىرئىيەى خۇمدا ، كەلە بلاوكرەنەوئەى  
ئاينەكەمدا زۆر جىددى بووم ، كۆمەلئى پرسىيارم ھەبوو كە خەويان  
ئى زپاندبووم . ھەرچى لەبارەيانەو پرسىيارم دەكرد وەلامىكم  
نەدەبىست قەناعەتيان پى بكەم . من پرسىيارم دەكرد : بۇ دەبى خوا

پيويستى به واسيتهك هه بى كه نوينه رايه تى بكات؟ بهوه قه ناعه تم نه ده كرد كه له وه لاما دهيان وت: خوا پيويستى به يه كيك ههيه كه ليما بپورى... من ههستم ده كرد كه مه سىح له باره ي پوحانيه وه له من بهرتر و بههترتره و پيغه مبهريشه، به لام نه م ده توانى قه ناعه ت به وه بكه م كه نهو پيويسته هه لبواسرى تامن رزگارم ببى، من ههستم وابوو كه ده بى به كرده وهى خوم رزگارم ببى..

### ئاسوى زانيارى :

له باره ي زانست و زانيارى خويه وه سه لما ده لى: فهلسه فه و نه ده بم له زانكودا ته واو كرد و سوور بووم له سه ر خویندنه وهى بىرى ماركسى و هيندوسى و بوزايى، من زور بايه خم به ته ناسوخوى نه رواح و بزوتنه وهى مافى ئافره تان ده دا و، سوژم بويا ن هه بوو، چونكه پيم وابوو كه پوژئاوا مافىك به ئافره ت نادات و، بگه ره له ناو مالى خوشيا له نيوان خزم وبراكانيا پاريزه رى نيه ، وهك لاشه يه كى بى كه سايه تى وبى ژيبرى سه ير ده كرى .. ئافره ت له راگه يانده كانا به كاردى نرى بو فروشتنى كه لوپه لى بازرگاني .. به لام بوم دهركه وت نهو بزوتنه وانه ش شتيكيان بو مروفايه تى به دى نه هينا، چونكه هه موو هه وليكيان بو نه وه بوو ده سه لات له ده ست پياو ده ريبنن و بيده ن به ئافره ت .

سوورەتى مەرىم ھەژاندىمى :

سەير ئەۋەيە ھۆى موسلمان بوونم دەگەپتەۋە بۇ ئەۋ كارەى  
لەكەنيسەدا دەمكرد ۋەك سەردانكردنى خەلكىي و بانگكردنيان بۇ  
مەسحىيەت..

قەدەر وابوو سەردانى خىزانىكى لوبنانى موسولمانمان كرد  
بۇ ئەۋەى بۇ ئاينەكەى خۇمان ((مۆرمەن)) باگيان بكەين، بەلام  
ئەۋان بانگيان كردم تا گوئى لەسوورەتى مەرىم بگرم، منيش  
رۇيشتم و گويم لە ئەۋارە عەرەبىيەكەى گرت، سەيرى خۇم كرد  
دەگريم ۋەستەكانم دەھەژنى. پاشان ۋەرگىراوى ئىنگلىزى  
يەكەيان بۇ خويندەۋە، ھەموو ئەۋ پرسىارانەى كەمن لە  
منداليمەۋە بە شوينيانا عەۋدال بووم ۋەلامەكەيانم لەۋ سوورەتەدا  
بە تەۋاۋى دەستكەوت .. ئالەۋيادا ھەستم كرد كە ھەموو ژيانى  
پابوردووم راست و دروست نەبوۋە ، پاش گەپانەۋەمان ۋە  
كۆبۈنەۋەى ھەفتانەى كەنيسەدا ئاگادارم كردنەۋە كەمن بربارم  
داۋە ۋاز لە كەنيسە بىتم .. چونكە رىيەكى ترم بۇ خۇم دىۋەتەۋە  
ۋسوپاسىشتم كردن ، چونكە كاركردنم لەگەل ئەۋاندا بوۋە ھۆى  
ئەۋە من رىيى بەرەۋ خوا بىينمەۋە ..

پاش ئەۋە دەستم بەخويندەۋە كرد تا زياتر لە ئىسلام شارەزا  
بىم، ھەرچى زياتر لەبارەيەۋە ئەم خويندەۋە زياتر پىۋەى دەستگىر  
دەبووم ۋەمتانەم بۇ دروست دەبوو كە ئەم ئاينە حەقە ،  
نیشانەكانى پرسىار لە زەينما بەتەۋاۋى نەما ، ھەمەلايەنى و  
گشتگىرى ئىسلام لەبەشى زۆرى ئەۋ شتانه دوورى خستەۋە كە

جاران خوليايان بووم، سەيرىم دەکرد ئىسلام ھەموو گۆشەيەكى  
ژيان دەگرىتەو، لەگەڵ ئەو ھەدا رووگەکانى تر تەنيا لايەنىك ياچەند  
لايەنىكيان بايەخ پىداو ەوبەشىكى زۆريان وىل کردوو ەئو  
ھەستەم بۆ دروستبوو كە ئىسلام ئاينىكى گشتگىرە، و لە ھەموو  
لايەنىكى ژيانەو ەبەختەو ەرى بۆ مروۆ بەدى دىنى، ئەو ەشم بۆ  
دەركەوت كە بزوتنەو ەكانى مافى ئافرەت لە روژئاوادا بۆيە دروست  
بوو ەچونكە ئافرەت مافىكى نەبوو، و روژئاوا ھىچ مافىكى  
نەداو ەتى .. بەلام ئىسلام ھەموو مافىكى بەتەواوى داو ەتى بى  
ئەو ەى داواى بكات، ئەو بزوتنەوانە ھەموو مەبەستىكيان  
دەريئانى دەسەلاتە لەدەست پياو و بە خشىنيەتى بە ئافرەت،  
بەلام ئىسلام بەختەو ەرى ھەردوولای دەوى ..

ئەو وىنەيەى بۆ يەكەيتى مروۆقايتى خەوم پىو ەدەبىنى، بە  
بى جياوازی رەنگ يا رەگەز، يازمان، سۆزو بەزەيى لە نىوانياندا،  
لە ئىسلاما دەستم كەوت، لە دنيادا ھىچ بانگەوازيك نىيە  
توانىبىتى بەو شىو ەيە مروۆقايتى كۆبكاتەو ە كە ئىسلام كۆى  
کردوونەو، بەلام بە داخەو ە موسولمانان خراپەيەكى گەورەيان  
بەرامبەر ئاينەكەيان کردوو، چونكە شوين ەواو ەو ەسيان  
كەوتوون نەك ئاينەكەيان، ئەو ەى خويان بىانەوى لە ئىسلامى  
و ەردەگرن و لە روژئاواش ..

ناموسلمانانىش لەو وىنەو ە سەيرى ئىسلام دەكەن كە  
موسولمانان پيشانى دەدەن، ئەويش وىنەيەكى زۆر ناشيرين و  
دوور لە ئىسلامە، روژئاوا دەزانى كە ژيانيان چەند نەخۆشە،

بەلەم لە ئىسلام دەترسن ھەيش دەكەنەسەرى و وینەيەكى  
پرشنگدار بۆرۇئاوا دەكىشن ..

موسولمانبوونی خۆم ئاشکراکرد :

موسولمانبوونی خۆم لە مالبۆرن ئاشکراکرد، لەوئى ھەندى لەو  
خوشکانەم ناسى كە تازە خوا ھىدايەتى دابوون، لەگەل ئەوانا  
دەستم بەچالاكى بانگەواز كردو، بۆم دەرکەوت كە ئىسلام  
گەرەتيرين ئاينىكە لەناو ئوسترايىيەكانا بلۆدەبيتەو، بەلەم ئيمە  
بەرپرسىارىيەتيكى گەرەمان لەئەستۆدايەو، دەبى مندالەكانمان  
لەسەر ئىسلام پەرورەدە بکەين و، تىيان بگەيەنين كە ژيانى  
رۇڭئاوا نەخۆشە، بەلەم كەرەسەكانى ميديا وەك وینەيەكى  
پرشنگدار پيشانى دەدا، دەبى مندالەكانمان پرابيئين لەسەر ئەو  
بيير لە ھەموو شتيك بکەنەو و بەرەلایان نەكەين تا ھەرشتيكيان  
بينى بى بيرليکردنەو وەرى بگرن. ھەرەھا پيويستە لە  
دەرونياندا شانازيکردن بە ئىسلامەو بچيئين و فيريان بکەين كە  
ئىسلام چى پيشكەش بە شارستانىيەتى رۇڭئاوا كردو، و  
بگەرپينەو بۆرەوشت و بەھا بالاکانى ئىسلام،(لە سايىتى ) ئىخوان  
ئۆن لايىن) وەرگىراو



دواوتە

پاش ئەم گەشتە ئىمانىيە با لەخۆمان بېرسىن : بىيانىيەك كە موسلمان دەبىت يەكسەر دەكەوئىتە بانگەوازکردن ، كە ئەوەش دەبىتە مايەى فېربوونيان و سەرفرازى دنياو ئاخىرەت . .چەند نموونەيەكمان باسكردوئەمەش دوونموونەى تر :

۱- لاويك لە لەندەن كراسيكي لەبەرکردووه كە لە پىشتەكەى نووسراوه ( ئەگەر دەتەوئىت لە بارەى ئىسلامەوہ بزانىت ئەم كەسە رابگرە ) . .بەم ھۆكارە سەيرە ئەم لاوہ توانى زياتر لە سىسەد كەس موسلمان بكات، پوژيک بە پەلە دەچىت بۆ بنكەى ئىسلامى لەندەن و داواى نامىلكەو بابەتى ئىسلامى دەكات تا بىدات بەوانەى كە موسلمان بوون، بەراستى ھۆكارى بانگەوازکردن بى ئەندازن نازانم تاكەى ناجوئىن ؟؟؟

۲- شىخ ئەحمەد دىدات نەك ھەر مژدەدەرانى گاۋر بەلكو تەنانەت پاپاشى بۆردا، ئەولەم سالانەى دايدا مردو دكتۆرى جەپراخ زاكر نايكى قوتابى ئالاکەى ھەلگرت و يەھمان شىوہى ئەو گاۋرو جوولەكەى بەزاندووه، كە تەمەنى سى و ئۆ سالەو شەش سەد وتارى داوہ لە سى سالدا لە ئەمريكاو كەنەداو بەريتانياو خوارووى ئەفريقياو سەئۇدىيەو ئىمارات و ماليزياو فليپين و سەنغاۋورەو ئوسترالياو . .ھتد . .

مەگەر خوا بۆ خۆى بزانىت چەند كەس لەسەر دەستيا موسلمانبوون . . پوژيک بېريار بوو مونازەرەيەك لەگەل قەشەيەكدا

بكات ، كەچى مونا زەرەكە نەكرا دەزانن بۇ ؟؟ لەبەرئەوھى قەشەكە  
موسلمان بوو!! مەوقىعەكەشى ( [www.irf.net](http://www.irf.net) ) ە ..

باشە با بىر بگەينەوھ ئەگەر لە قىامەتدا لە پال ئەم كەسانەدا  
حەشركراين حالىمان چى دەبيت؟؟ ئەوانە بە سەدان و بەھەزاران  
كەسيان هيناوھ بەرھو ئىسلام و ئيمەومانانيش تا بينەقاقامان  
غەرقى ھەلەو كەموكورتىوھ خوشمان نازانين خەرىكى چين!! تا  
ئىستا بۇ خواو بۇ بانگەوازەكەى يەكلایى نەبووينەتەوھ !!

نەك ھەرئەوھەندە بەلكوبانگ دەكرين بۇ موخازەرەيك بەلامانەوھ  
زەحمەتە بچين ، لەكاتىكدا ئەوھ مەجلىسى زىكرەو مەلانىكەتان  
بەدوايا دەگەرپن لەسەر زەويداو ، ئەوانەى ئامادەى بن لای خوا  
ناويان دەبريت و خوا لييان خوش دەبيت ..

ئەو مەجلىسە دەرگايەكە بۇ بەھەشت و: ئەوھەندە گەرەيە ئەگەر  
كەسيك بەبى ئەوھى لەوان بيت و بە ھەركارىك بيت لەوى ئامادەبيت  
خوا لەویش خوش دەبيت .. ئەمەش تەنھا كارە لە ئىسلامدا كە  
ئەگەر نىەتیش تەبىت بوى ھەر بۆت حساب دەكریت !!!

دەبا لە كۆپى خواناسان و بانگخوازاندا ئامادەين بەلكو بەر  
پەحمەتى خوا بگەوين ..

ئازىزانم بەو ھىوايەى سوودتان وەرگرتيبت تا بەشى پىنجەم بە  
خواتان دەسپىرم .. ھەرشادوبانگخوازى بۇ خوا سولھاوبن ..

## ئارامى

### پېرست

ن.ز	بابەت	ژمارەى لاپەرە
۱.	پېشەكى	۳
۲.	فیتنە و تاقىکردنەو	۵
۳.	سەرە نرى بون و كەوتنە خوارەو	۶
۴.	چەند جورىكى فیتنە	۷
۵.	ترسناكترين چەك	۱۰
۶.	پاگەياندن چەكى سەردەمە	۱۱
۷.	جۈولەكەكانى كەنەدا	۱۵
۸.	لەمۇعجىزەكانى قورئان و فەرمودە	۱۷
۹.	گەرەترين كردارى حساب كردن	۲۱
۱۰.	موسولمانبونى بەردەوام	۳۰
۱۱.	ئاسۋى زانىارى	۷۴
۱۲.	سورەتى مەرىم ھەژاندىمى	۷۵
۱۳.	دواوتە	۷۸
۱۴.	پېرست	۸۰

تېببىنى .. تىكايە لە بەرگى دووھدا لاپەر ۵۵ ھەوالىكى تىايە لەسەر  
 پروفېسسور سور ولىام براون سەرچاۋەى ھەوالەكە دۇنيانين لىي لە  
 چاپەكانى داھاتودا لای دەبەين ..

وینہی گہردوون که به گہله نهستیرده چنراوه



بالويز رفیق چانين



بانگخوازی فلپینی محمد سومای



بانگخوازی بهرازیلی انطوان الاشقر



بانگخوازی هیندی د.ذاکر نایک



فانیله‌ی بانگخوازیکی لاوی بهریتانی  
که سهدان کسی موسولمانکرد





(وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ  
وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ)

ھەموو شەئەك لەم بونەمەرەدا جۆزىك  
ھەست و جۆزىك تەسبىحاتى خۆى  
ھەيە ھەرچەند ئىنەش تىنى نەگەين..

پرۆفیسۆرى یابانى مۆسارۆ ئۆماتۆ پاش دە سال  
لیکۆلینەووە سەلاماندی کە ئاویش ھەستی ھەيە و  
پەراویکی نووسی بە ناوی (نامەکان لە ئاودووە)  
ئەمەش چەند وینەيەکی کریستالەکانی بەفرە لە  
کاتیکیدا کە مۆسیقایەکی خۆش یان قسەى خۆش بۆ  
ئاویك بکریت پاشان بیبەستیت . ھەرودھا  
کریستالی ئەو بەفرانەش کە ئاودەکیان مۆسیقای  
رەق و ناخۆش یان قسەى ناخۆش دەبیستن دیارە  
کەوێک نەخۆش وان کزو شیواون...

وینەى کریستالی ئاوی بەلوووعەى شارى تۆکیۆ کە  
کلۆرى تیکراو پاش بەستنی شیواو و رەنگی  
مردووی گرتووە .

